"TĖVYNĖ" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išeina kas pėtnyčia,
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.00
Kitose Viešpatystėse $1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĖVYNĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TĖVYNĖ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.00
To Foreign Countries $1.50
All communications should be addressed:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir tautosakos instituto

No. 8 New York, 20 d. Vasario (February) 1914. Vol. VII
Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Šių metų jubilėjai

Šiuose, 1914, metuose musų tauta turės keletą labai svarbių sukaktuvių, kurias, be abejonės, apvaikščiosime ir mes, Amerikos lietuviai. Tebunie mums pavelyta pakalbėti „Tėvynėje'' apie juos.

I.

KRISTIJONAS DUONELAITIS.

1 dieną sausio, 1914 metų, sukako lygiai 200 metų nuo užgimimo vieno didžiųjų poetų, Kristijono Duonelaičio. Kadir trumpą jo biografiją paduosime „Tėvynės'' skaitytojams pagal „Aušrą'' (1883 m.), kas taipgi buvo cituota ir veikale „Lietuviškieji raštai ir raštininkai''.

Kristijonas Duonelaitis (arba iš latiniško Donalitius), gimė 1714 metuose, 1 d. sausio, Lazdynėliuose, netoli Gumbinės, Prusų Lietuvoje. Jo tėvas buvo Kelmės bajoras-dvarponis. Apie poetos jaunystę nedaug tepasiliko žinių. Jo motina, tėvui pasimirus, atidavė jį į mokyklą beturčiams vaikams Karaliaučiuje. Jaunasis Duonelaitis buvo gabus; mokykloje išmoko, be kitų mokslų, graikų, latvių, žydų (hebrėjų), francuzų ir vokiečių kalbų; tas kalbas jis taip gerai pažino, kad žėdnoje jų galėjo rašyti eiles, ir tų eilių likučiai pasiekė ir musų laikus.

Nuo 1732 iki 1737 metų Duonelaitis mokinasi dvasiškų mokslų Karaliaučiaus universitete. Tuokart universitetą lankė ir kiti lietuviai jaunikaičiai, su kuriais draugaudamas, Duonelaitis išsilavino ir savo gimtoje kalboje.

Pabaigęs universitetą, tėviškėje jis mokino vaikus iki 1740 metų ir tais metais buvo pakviestas į Stalupėnų bažnyčios mokyklos rektorių. 1743 m. vyriausybė paskiria jį į Tolimkiemį, netoli nuo Gumbinės, kur jis valdė maišytą parapiją ir to delei sakydavo pamokslus dviejose kalbose, lietuviškai ir vokiškai. Šitoje parapijoje kun. Duonelaitis išgyveno 37 metus, visų mylimas ir godojamas. Jo privatinį gyvenimą pažymi didelis darbštumas ir pamylėjimas mokslo.

Atliekamuoju nuo kasdienių kuningo ir mokytojo pareigų valandomis jis triusdavosi savo darže-sodne, kurį išpuošė parinktais vaisių medžiais; žinoma, tuo užsiimdamas jis turėjo omenėje kitus žmones, kurie, jam išėjus iš svieto, visuo tuo pasinaudotų. Jo mylimais mokslo dalykais buvo optika, mechanika ir fizika. Optiškųjų stiklų tekinime jis buvo tobulas, ir jo dirbamieji barometrai ir termometrai ilgai buvo žinomi ir garsus. Taip pat jis dirbdavo ir muzikalius instrumentus, butent fortepijonus. Žinoma, ir jis pats buvo muzikas. Jis savo giesmes ir dainas pats ir ant gaidų padėjo, kaip tai, „Pritelybė'' Dovydo ir Jonatano'', „Gaspalorystė pirmųjų žmonių'', „Laimė ir Nelaimė'', „Viltis''.

Duonelaitis mirė 18 d. vasario 1780 metuose, vyriausybės garbinamas, parapijiečių mylimas ir prietelių apgailimas. Jam mirus likosi jo našlė, gyvenusi dar 18 metų.

Duonelaitis parašė ne vien eposą vardu „Metas'', bet ir kitus raštus, tarp kurių yra pasakų ir pasakojimų, paties autoriaus tvertų. Štai jos: 1. — Lapės ir gandro česnis; 2. — Rudikis jomarkininkas; 3. — Šuo dvigalvis; 4. — Pasaka apie šudvabalį; 5. — Vilkas provininkas; 6. — Aržuolas girnpelnys; 7. — Pričkaus pasaka apie lietuvišką svodbą.

„Metuose'' Duonelaitis aprašo kasdieninį lietuvių gyvenimą, prilygindamas jį prie ponų gyvenimo. Tame bene yra didžiausioji Duonelaičio raštų svarba, kad jose palikta mums vaizdai iš baudžiavos gadynės.

Sulaukus Duonelaičio gimimo 200 m. sukaktuvių, Prusų lietuviai rengiasi prie iškilmių. Paminėjimui tos dienos Lietuvoje leidžiama jo raštai. Be to viso Prusų lietuviai renka aukas paminklui pastatyti. Nereikėtu atsilikti ir mums, Amerikos lietuviams, neatidavus priderančios pagarbos musų didžio rašytojo atminčiai.

Gyvasai reikalas

Apie artimo meilę.

„Kiekvienas jusų turi duoti atnašas savo artimam jo šventės dienoje, o jis iš tų dovanų turi buti aprupintas ištisiems metams. Pats-gi iš savo darbo turės duoti atnašas savo artimiems, kaip ir jie darė, tik ne tiems, kurie jam atnašas nešė, bet kitiems... Kad apdovanojus pirmuosius, jis turi laukti mažiausia iki praslinks metai laiko, idant nebutų davimo ir atidavimo, o tik tikrai meilingos brolio daromos atnašos broliui, be jokio bendro skirtumo kiekybėje ir laike''. **J. Słowacki.**

Fraternalės draugijos.

Tokios draugijos, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra vadinamos „Fraternal Organizations'', arba broliškos pašalpos draugijos. Svarbiausis tų draugijų tikslas — tai teikimas pašalpos savo nariams ir jų šeimynoms, apdraudimas savo narių gyvasties ir sveikatos.

Žemiaus paduotosios skaitlinės yra paimtos iš veikalo „Fraternity'', kurin surinkta žinios iš visų didžiausių ir labiausiai Amerikoje prasiplatinusių draugijų.

Masonų kuopos (ložos) vakarinėse valstijose turi suvirš 2,000,000 narių. „Independent Order of Odd Fellows'' vien Amerikoje turi apie pusantro milijono narių.

The Knights of Pythias turi	700,000
The Order of Good Templars	675,000
The Grand Army of Republic	220,000
The Improved Order of Red Men	475,450
The Woman's Relief Corps	170,000

Pastaroji draugija yra šaka draugijos vardu „Grand Army of Republic'', tokiu budu ši draugija turi 390,000 narių.

The Oredr of the Eagles turi	300,000
The Ancient Order of Hibernians	325,000
The Order of Elks	300,000
The United Confed. Veterans	75,000

Prie minėtų draugijų prirokavus dar kitas, kaip „Ancient Order of Foresters'', „The Foresters of America'', „The Ancient Order og Druids'', „The Knights of the Golden Eagle'' ir kitas, kuriose bus mažiausia 2,000,000 narių, — tokiu budu Amerikoje rasime suvirš 9,000,000 žmonių, susirišusių į fraternales draugijas, ty. į pašalpines draugijas, kaip ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Prie minėto susiorganziuotų žmonių skaičiaus kasmetai prisideda arti milijono naujų narių; atmetus mirštančius ir išstojančius narius, kasmetai organizacijų narių skaičius pasidaugina bent 500,000 narių. Tie visi nariai neša apsaugos arti 9 bilijonų dol. ($9,000,000,000); tos draugijos kasmeti apie $100,000,000 (apie šimtą milijonų dolarių) išmoka pašalpų savo nariams ir jų šeimynoms. Nariai sumoka kasmetai arti $150,000,000 į savo draugijų iždus.

Nuo susiorganizavimo minėtosios draugijos yra išmokėjusios pomirtinių pašalpų $1,500,000,000 (vieną bilijoną, 500 milijonų dol.); pašalpų ligoje išmokėta apie $500,000,000; tokiu budu viso pašalpų (pomirtinių ir ligoje) išmokėta į 2 bilijonu dolarių.

Panašių pašalpos organizacijų darbas, galima sakyti, yra dar savo kudėstėje. Nėra abejonės, kad ilgainiui tokios organizacijos pritrauks savęspi beveik visus žmones. Tada, žinoma, su pagalba panašių organizacijų, žmonės galės nemaža laimėti ekonominiu atžvilgiu.

Lietuvių veikėjų pareiga turėtų buti nepraleisti nė vienos progos, kad nesupažindinus žmonių su fraternalizmo ideja, kad neraginus jų į organizacijas rašyties. Gana jau vargdieniams be apsaugos gyventi, vien Dievo valia ir malone pasiramstant. Ak, žinoma yra, kad ir Dievas nesirupina tokiu apsileidėliu, kuriam net savas ir savųjų likimas nerupi!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje augimas.

Musų organizacijos stovis kaskart kįla augštyn ir džiugina visus, kas tik tai organizacijai dirba ir kas prie jos priklauso.

Nesigirdame žodžiais, ne! Praėjo jau tie laikai, kuomet gražiais žodžiais puoštasi musų organizacijose. Dabar užstojo faktų ir skaitlinių gadynė.

Pabaigta sausio mėnesio 1914 metų atksaitos ir sužinome, kad per tą vieną mėnesį musų organizacijos iždas pasidaugino ant $2,165.51. Sausio mėnesyje įplaukė $4,384.92, o išmokėta — $2,219.14, tame skaičiuje $240.25 pašalpos ligoje ir našlei (K.) ir 7 pomirtinės — $956.25.

Vasario mėnesyje, iki 16 dienai, išmokėta 5 pomirtinės — $618.75 ir pašalpų ligoje — $265.10.

Iždo stovis yra šitoks:

įplaukė	$4,384.92
išmokėta	2,165.41
atliko	2,165.51
1d. sausio buvo išde	25,706.46
1 d. vasario lieka išde	**$27,871.97**

Sulig 1 d. vasario 1914 metų S. L. A. yra išmokėjęs įvairių pašalpų ir pomirtinių $101,426.76. Tame skaičiuje vienų tik pašalpų ligoje (per 13 mėnesių) išmokėta $2,728.80.

Jonas: Kokių pasaulyje žmonių daugiausiai yra?

Antanas: Žinoma, kad kvailių!

Jonas: O kas pasaulį valdo?

Antanas: Didžiuma...

SLA. Reikalai.

RENGKIMES PRIE XXVIII-XXIX SEIMO.

Beveik 2 metai praėjo nuo S. L. A. XXVII seimo ir jau artinasi S. L. A. XXVIII-XXVIIII seimas. Nors dar oficiališkai neapskelbta, kada seimas atsibus, nors, galima sakyti, iki seimui yra dar bent po ra mėnesių laiko, bet jau laikas apie jį pagalvoti ir išpalengvo pradėti prie jo rengties.

S. L. A. visuotinasis balsavimas yra nutaręs laikyti seimus tiktai per 2 metus sykį, ir ateinantis seimas atsibus pagal to S. L. A. nutarimo, užtai gi man ir rodos, kad jis turės daug daugiaus visokių reikalų svarstymui, negu kiti praėjusieji seimai turėję yra.

S. L. A. kuopos ir atskiri nariai turi pasirupinti gerai apsvarstyt, ką mes dabar turime ir ko mums dar truksta. Kokie pagerinimai S. L. A. butų reikalingi. Ir kokius įnešimus mes duosim ateinančiam seimui. S. L. A. kuopos arba ir atskiri nariai, atradę kokį nors naują ir, pagal savo nuomonę, naudingą S. L. A. dalyką, turėtų pasirupinti tą savo sumanymą apskelbti per S. L. A. organa „Tėvynę'' kitų kuopų bei atskirų narių apkalbėjimui. Tokiu budu mes labai daug palengvintumėm ir ateinančiam seimui. Prie to dar visos S. L. A. kuopos butinai turėtų siųsti savo delegatus į ateinantį seimą, nes jau daugiaus suvažiuos delegatų, tuo geriaus bus galima apsvarstyti ir atsakančiai ištirti visokius įnešimus. Jei mes norim, kad ateinantis seimas padarytų S. L. A. ir visai plačiai visuomenei ką nors gero ir naudingo, tad S. L. A. kuopos, kurios siųs savo delegatus į ateinantį seimą, turį pasirupinti išrinkti gerai suprantančias S. L. A. reikalus ir visą jo stovį ypatas, nes nuo seimo priklauso ir visas S. L. A. bujojimas. O jei mes žiurėsime į ateinančio seimo delegatus ne pagal jų sumanumo, bet pagal jų išvaizdos, tai seimas netiktai S. L. A. jokios naudos neatneš, bet dar galėtų padaryti ir blėdį. Užtaigi kuopos, rinkdamos delegatus į ateinantį seimą, turėtų pasirupinti atsakančiai apsvarstyti, kuris iš jų tarpo butų tinkamesnis, nes seimas, beabejonės, turės išrišti daug svarbių klausimų, nuo kurių prigulės visas S. L. A. augimas.

Ką S. L. A. dabar turi ir ko dar truksta? Prie to klausimo ir aš pats dar manau sugrįžti.

D. J. Alekšis

PIRMASIS PITTSBURGH'O APIELINKĖS S. L. A. KUOPŲ III APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS.

(Protokolas. Kopija.)

Suvažiavimas įvyko 1 d. vasario (nedėlioj) 1914 m. miesto maudynės salėje, 2408 Fifth ave. Pittsburgh, Pa.

1. Apie 11 val. prieš pietus ligšlaikinio suvažiavimo rengėjų komiteto pirmininkas S. Kirmins atidarė posėdį ir paprašė S. Bakano priiminėti ir užrašinėti delegatų mandatus, o Juozo Virbickos — prisagioti delegatams ženklelius.

2. Delegatai su mandatais buvo šie: 40 kuopos, Pittsburgh: J. Baltrušaitis, Kar. Varašius ir J. Markeliunas; 90 kp., Bridgeville: S. Bakanas; 95 kp., Daisy-Town: V. Laskevičius; 136 kp., Pittsburgh: J. Gasiunas; 160 kp., Donora; V. Banionis. B. K. Kondratavičius iš 42 kp., Wilmerding, neturėjo mandato, bet kaipo rengėjų komiteto narys priimtas už delegatą; taippat priimtas S. Kirmins 136 kp., Pittsburgh. Duota sprendžiamasis balsas J. Virbickui iš 40 kp., kaipo maršalkai, nors nebuvo jisai delegatu; taippat neturėjo mandatų J. Rasiulis, nuo 140 kp., Charleroi, ir J. Glavinkas, nuo 27 kp., Allianppa, Pa. Taigi dalyvavo su sprendžiamuoju balsu išviso 12 atstovų.

3. Suvažiavimo vedėjais išrinkta: pirmininku B. K. Kondratavičius, sekretorium J. Baltrušaitis, sekr. pagelbininku S. Bakanas. Jie užima vietas.

4. Sekretorius skaito dienotvarkį, kokį prirengė d-rė J. T. Baltrušaitienė ir B. K. Kondratavičius. Suvažiavimas be balsavimo dienotvarkį pagyrė ir pirmininkas jo laikėsi.

5. Klausimas aprubežiuot kalbėjimo laiką diskusijose. Nubalsuota neaprubežiuot.

6. Ar reikalinga tverti šitasai Pittsburgho SLA. apskritys? Pirmininkas klausia, kad paaiškintų tą reikalingumą. Aiškina trumpai liglaikinis organizatorius-sumanytojas S. Bakanas. Paskui kįla baisai, kad J. Baltrušaitis dar paaiškintų. J. Baltrušaitis plačiau apibriežia medžiagišką ir dvasišką naudą iš tokio artymųjų S. L. A. kuopų draugavimo su tikslu kuodaugiausia pritraukti lietuvių prie S. L. A. Tam tikslui atsiekti yra ne vien pasiulymas medžiagiškos naudos, bet ir parodymas draugiškumo dvasios, tikros, demokratiškos dvasios, kokia dabar yra ir dar gali buti platesnėj prasmėje. O tą ir galima atsiekti tankiau susieinant, susižinant, bendrai pasimokinant šiame apskrityje.

7. Apskričio suorganizavimo budas. Šiame klausime J. Baltrušaitis įneša šią rezoliuciją:

— Išrinkimas apskričio valdybos, išaiškinimas apskričio medžiagiško ir dvasiško naudingumo visoms kuopoms šioje apielinkėje ir ypač jų organizatoriams ar komitetams ir naudingumo visam S. L. A., yra tai budas ir keliai šio Apskričio organizacijai. —

K. Varašius paremia rezoliuciją ir suvaž. vienbalsiai priima ją.

8. Apskričio uždavinys, — po trumpų diskusijų vienbalsiai priimta: — Vest agitaciją auginimui SLA. kuopų, jų sudrutinimui, atgaivinimui ir tvėrimui.

9. Atvyko M. Urlakys ir 85 kuopos, N. S. Pittsburgh, Pa., ir liko priimtas kaipo delegatas, nors neturėjo mandato.

10. Iš ko Apskritys apdengs savo lėšas, — apie tai ėjo neilgos, bet karštos diskusijos. Iš jų sekretorius sudarė du rezoliucijos punktu sekančiai:

Apskritys apdengs savo lėšas: a) iš kuopų įmokėjimų ir jų iždo, pagal narių skaičiu, rokuojant nuo nario po 3c. metams, bet neįeinant to nuo narių, neuždedant nepaprastos mokesties ant jų.

Pasarga. — Tą mokestį įnešti kaip galint greičiausiu laiku.

b) Toliau: iš liuoso aukavimo nuo kuopų po $1.00, arba kiek gali.

Už punktą (a) balsavo 8 balsai, už (b) — 4; priešingų nebuvo.

11. 1 val. po piet. Nutarta eit pietų ir pusiau trečios susirinkti antrojon sesijon.

2-roji sesija. 40 minutų po 2 pirmininkas atidarė 2-rą sesiją. Delegatai pribuvo visi, išskyrus M. Urlakį, nuo 86 kp., kuris atvyko 5 minutomis vėliau.

12. Pagal dienotvarkį eina klausimas, kokiu budu vest agitaciją padidinimui SLA. narių skaičiaus. Visų pripažinta, kad geriausiai tą atlikti rengiant prakalbas, diskusijas, aiškinant SLA. gerovę visiems, tobulinant pačią organizaciją ir platinant agitatyviškus lapelius ir apgarsinimus.

Tie patįs budai pripažinta ir apšvietos platinimo klausimui.

13. Kur yra dabar reikalinga agitacija. M. Urlakys įneša: reikalinga agitacija N. S. Pittsburghe; V. Banionis — Donoroje; J. Rasiulis — Charleroi reikia parengt prakalbas; B. K. Kondratavičius įneša: parengt prakalbas Homesteade, Braddocke ir Duquesne; S. Bakanas — Carlson, Shannon ir Saginaw. Išviso 8-se vietose.

14. Klausimas link sekančių rinkimų SLA. atidėta, kada eis kalba apie Centrą.

15. Literatura SLA.

a) K. Varašius įneša, J. Maskeliunas paremia: „Tėvynę'' padaryt gyvesne, įvedant daugiau kritikos ir satyros, arba linksmesnių straipsnių. — Priimta tai 11 balsų; kiti susilaikė.

b) K. Varašius įneša, S. Kirmins paremia: Kad redaktorius, atlikęs savo užduotį redakcijoj, atliekamą savo darbo laiką pagelbėtų kanceliarijai dirbti. — Po diskusijų balsuoja 12 balsų už įnešimą; 1 — susilaiko.

c) S. Bakanas įneša padidinti „Tėvynę.'' 6 balsai prieš 5 tai atmeta.

d) M. Urlakys įneša: Atmesti Apšvietos Komisijos galę kontroliuoti organo raštus ir pavesti tai spręsti redaktoriui. — Priimta vienbalsiai.

16. Labdarystės klausimas.

a) Atgaivinti Prieglaudos namo klausimą ir vest už tai agitaciją. — Įneša S. Bakanas, paremia M. Urlakys. 12 balsų už; 1 — prieš.

b) Kįla klausimas ir diskusijos apie Emigrantų namą. Potam J. Baltrušaitis įneša, M. Urlakys paremia: — Leist tą klausimą bent 3 mėnesiams viešai diskusijai per organą, o paskui — per referendumą. — Įnešimas nutarta vienbalsiai.

17. K. Varašius įneša naują sumanymą link prisirengimo prie SLA. rinkimų. Po ilgų diskusijų įnešimą sekretorius formuluoja:

Pries nominaciją per du mėnesiu kuopos turi nurodyti joms žinomas ypatas kaipo tinkamas į viršininkus ir, kurios apsiima, tų pavardes pagarsinti organe, pažymint, į kokią valdybos vietą jos tinka.

Įnešimą parėmė S. Bakanas. Nutarta tat vienbalsiai.

18. Atsilankė d-rė J. T. Baltrušaitienė ir svarstymuose naudojosi patariamuoju balsu.

19. K. Varašius įneša, kad SLA. kapitalas butų sudėtas į įvairias valstybių bankas, kaip Pennsylvanijoj ir kitur, kur lietuvių daug yra; tada patįs lietuviai galėtų naudotis, pasiskolinant kaipo pirmą „mortgage.''

D-rė Baltrušaitienė pataria sudėt plaingus į lietuviškas bankas. K. Varašius atsako, kad tikrai lietuviškų bankų nei nėra, išskyrus Chicagoje, bet ten ne valstybinės bankos. Po diskusijų liko vienbalsiai priimta ši sekretoriaus formuluota rezoliucija:

— SLA. naujai priaugintas kapitalas privalo but sudedamas dalimis į įvairių valstijų bankas, o ne vienoj valstijoj. Pirmiausia padėt po dalį dviejose ar trijose bankose Pennsylvanijoj, kur yra SLA. čarteris išimtas; toliau, Illinois ir kitur, kur daug lietuvių gyvena.

20. S. Bakanas įneša ligos pašalpą padidinti. D-rė Baltrušaitienė, paaiškina, kad dar ir dabartinė pašalpa nėra gerai išbandyta ir nežinia, kaip išeis su ja, todel didinti negalima.

Įnešimas vienbalsiai atmesta.

21. K. Varašius įneša, J. Virbickas paremia: — Perkelt „Tėvynės' spaustuvę ir redakciją į Lucernės pavietą (apie Wilkes-Barre), Pennsylvanijoj, kur organo lėšos dikčiai sumažėtų ir sutaupytume apie 300 per metus. — Įnešimą sumuša 7 balsai prieš 2.

22. Del laiko stokos nutarta apleist dalį dienotvarkio ir eit prie Apskričio valdybos rinkimų ir tt.

23. S. Bakanas sumano šias valdybos vietas: 1) pirmininko, 2) sekretoriaus-iždininko ir 3) organizatorius. J. Maskeliunas įneša ir K. Varašius paremia: 1) pirmininkas, 2) pirmininko pagelbininkas, 3) sekretorius-iždininkas, 4) sekr. pagelbininkas ir 5) organizatorius.

Bakano įnešimas nupuola 7 balsais prieš 2. Maskeliuno — paremtas 9 balsais; kiti susilaikė. Maskeliuno įnešimas įeina į galę.

24. Nutarta viršininkus rinkti dabar šiame suvažiavime. Toliau kuopos pačios nominuos ir rinks.

25. Nauji dalykai, palytinti kuopas, visada turės eit per Apskričio balsavimą. Nutarta vienbalsiai.

26. Apskričio suvažiavimų tankumas.

D-rė Baltrušaitienė pataria suvažiuot kas trįs mėnesiai; K. Varašius tai patvirtina, keli kiti delegatai irgi pritaria. Balsuoja už tai 10; kiti susilaiko.

27. M. Urlakys įnešė, S. Kirmins parėmė: — Kuopos gali turėt nuolatinius delegatus, kurie kas mėnuo galėtų susieiti kur parankiau. Įnešimas nupuolė; tik vienas už jį balsavo.

28. Nutarta kiekvieną viršininką rinkti iš dviejų: daugiau balsų gavęs bus tikruoju viršininku, o mažiau gavęs bus jo pagelbininku.

29. Tapo išrinkta slaptai: pirmininku B. K. Kondratavičius (10 balsų), jo pagelbininku J. Virbickas (3 bals.); sekretorius-iždininku S. Bakanas (7 bal.), jo pagelbininku V. Banionis (6 b.). Organizatorium per akliamaciją išrinktas J. Baltrušaitis.

30. Kur bus kitas susivažiavimas? Nutarta: Bridgeville, Pa. Už tai balsavo 7, už Wilmerding, už N. S. Pittsburgh 1.

31. Delegatai užmezgimui Apskričio iždo sumetė aukų:

K. Varašius ir jo žmona	$1.00
J. Maskeliunas	.50
V. Laskevičius	.50
M. Urlakys	.50
J. Glavinskas	.50
V. Banionis	.50
I. Rasiulis	.25
S. Kirmins	.25
J. Gasiunas	.10
J. Virbickas	.50
Išviso	$4.60
Be to, V. Laskevičius davė nuo 95 kuopos	1.00
S. Bakanas — nuo 90 kp.	.50
Tiesiog į Apskričio iždą	$1.50
Nutarta: 4.60 aukų padalint pusiau: Apskričiui ir 40 kuopai, kuri pasamdė salę suvažiavimui. Tokiu budu iš to lieka Apskričiui	2.30
Pridėjus nuo kuopų	1.50
J. Baltrušaitis pridėjo	.20
Pasidaro išviso	$4.00

S. Bakanas nereikalavo lėšų, ką išleido (50c.) susirašinėjimams Apskričio tvėrimosi reikaluose, tai visa suma, $4.00, lieka Apskričio išde.

Suvažiavimo viršininkai:

Pirm. **B. K. Kondratavičius,**
I sekret. J. Baltrušaitis,
II sekretorius S. Bakanas.

(Protokolo originalas su originališkais parašais lieka Apskričio archyve. **J. B.**)

Peržvalga.

:: **Universitetai Suvienytose Valstijose.** Profesorius Tobmo laikraštyje „Science'' paduoda įdomias skaitlines iš universitetų. Jomis parodoma, kaip augštai kįla apšvieta Suv. Valstijose. Paėmus 30 didžiųjų universitetų ir sulyginus jų studentų skaičių 1913 metuose su 1903 metais, pasirodo, kad 10-ties metų laiku moksleivių skaičius pasididino ant 46,000. Štai tos skaitlinės:

	1903 m.	1913 m.
Hardvard univ.	6,013	5,627
Columbia	4,557	9,929
Chicago	4,146	6,834
Michigan	3,926	6,008
Minnesota	3,550	(nepaduota)
California	3,477	7,071
Cornell	3,438	5,612
Illinois	3,239	5,259
Wisconsin	3,221	5,890
Yale	2,900	(nepaduota)
Pennsylvania	(nepaduota)	5,968
New York	(nepaduota)	5,508
viso	38,557	63,706

Pranešime nurodoma, kaipo į svarbų apsireiškimą, į tai, kad universitetuose, kaip Columbia, Chicago ir California studentai pašvenčia dabar daugiau, negu pirma, laiko studijoms, kad praktiški jų užsiėmimai laboratorijose yra geresni ir nuoseklesni.

Be kitų, paprastų ir Europos universitetuose mokslo šakų, kaikuriuose Amerikos universitetuose išguldoma girininkystė, žurnalizmas, kningynų vedimo mokslas (library work), viešoji tarnystė (public service), namų vedimo mokslas (domestic science), komercija, industrialė inžinerija ir kitokios mokslo šakos. Abelnai sakant, Amerikos universitetuose rengiama specialistai kiekvienai svarbesniai mokslo, ekonomijos ir industrijos šakai.

Nemaža yra ir musų jaunimo, lankančio Amerikos universitetus. Tik jis yra labai išsiskirstęs. Vargiai galima butų su musų studentais susižinoti, reikalui atėjus. Tokiuose universitetuose, kaip Chicago, Pennsylvania, Cornell, New York ir kt. yra po keletą jų, bet ant kokių jie yra fakultetų, kiek jų — tur buti, niekas nežino. Mums žinoma šitie musų moksleiviai, lankantie minėtus universitetus: Pennsylvania — p. Dambrauskas, Cornell — p-lė H. Šliupiutė ir Ant. Šalna, Chicago — p. Gugis.

Ar nebutų gera, kad dabar jau esančios musų moksleivių organizacijos užsiimtų platesniu organizacijos darbu ir sutrauktų kruvon visą augštesniuosius mokslus einančią jaunuomenę. Tuokart mes lengvai sužinotume, kaip didelės spėkos auga musų ateičiai ir rengtumiesi patįs priimti tą jaunimą, kuomet jis, užbaigęs mokslą, išeis visuomenės darbo dirvon. Mažu tuo klausimu užsiėmė kurinors moksleivių organizacija, — nežinome, nes tiktai vieną jų organą tegauname, ty. „Moksleivį''; „Jaunimo Sapnai'' musų neaplanko.

***

:: **Ateivystės varžymo bilius.** Kelintu jau kartu Suvienytų Valstijų valdžia ruošiasi suvaržyti ateivystę! Buvusiojo prezidento Tafto atmestasis bet Kongreso priimtasis garsus senatoriaus Dillinghamo bilius vėl likos priimtas kongrese. Dabar tas bilius vadinama Burnett'o biliumi, nors prie jo sudarymo prisidėjo dar Dillingham ir Root.

Pagal tą naująjį sumanymą nebusią įleidžiami Amerikon visi ateiviai nemokantie skaityti ir rašyti (iki 16 m. amžiaus), nebusią įleidžiami tokie žmonės, kurie turi santykius su organizacijomis, skelbiančiomis valsybės perversmes su ginklų pagalba, kaip pvzd. militantės-sufragistės, revoliucijonieriai, anarchistai. Laivų kompanijoms, atgabenančioms Amerikon nesveikó proto žmones, bus paskiriamos pininginės bausmės. Skaitymo ir rašymo, arba ateivių kvotimų klausimui esąs priešingas ir dabartinis prezidentas Wilson'as. Taigi jei tą punktą perleis senatas, kaip jau perleido kongresas, tai galima tikėtis, kad prezidentas ir dabar uždės ant jo savo veto.

Buvo paduotas dapildymas prie biliaus, kad neįleisti Amerikon japonų; po karštų ginčų likos atmestas toje redakcijoje, kurioje buvo paduotas, nesa ta restrikcija salig japonų buvo paduota įžeidimo formoje.

Kaip bus su tuo ateivystės varžymu, kolkas negalima įspėti. Iš visų šalių plaukia protestai prieš tą bilių. Viena didžiausiųjų darbo organizacijų, The American Federation of Labor, su savo prezidentu Gompersu priešakyje, yra už suvaržymą ateivystės, nes ateiviai esą sulaiką šios šalies darbininkų judėjimą ir kenkią jų ekonominio buvio pagerinimui, įnešdami naują ir pigią darbo spėką.

***

:: **Pašalpa ligoje.** Ne nuo senai pradėta kalbėti apie pašalpą ligoje Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Taisant 1910 metų konstitucija, komisija, manydama, kad Pašalpos Skyrius netik atgaivins Susivienijimą, bet ir užtikrins jam tvirtą pamatą, padavė projektą pašalpą įvesti ir parašė tam skyriui įstatymus. Pašalpos skyrių priėmė referendum'as ir užtvirtino 27 seimas Brooklyne. Mes tuo skyrium džiaugiamės ir matome, kaip SLA. gražiai auga ir tikisi didelės ateities.

Pastaruoju laiku musų augimas ir tvarka parodė musų draugui Susivienijimui Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje, jog pašalpos klausimas toje organizacijoje ne kaip tėra sutvarkytas. Dabar organe „Drauge'' laiks į laiką tas klausimas pakeliama ir gvildenama. Greta jo kalbama apie įvedimą **mokesties nuo amžiaus**, apie įsisteigimą sau atskiro organo, kaip kad „Tėvynė'' ir apie kitokias reformas. Įstabu tik, kad apie tuos dalykus visai nieko neprasitaria Centro nariai, nė kas nors iš labjau prityrusių S. L. R. K. A. narių, o tik beveik vienas ir tas pats pseudonimas, p. F—as. Reorganizacija SLRKA. ant tokių pamatų, ant kokių dabar sustojo (nuo 1911 m.) SLA., yra reikalinga ir, gal buti, nepoilgam ji prasidės. Mums miela pažymėti tas faktas, kad musų, tai yra S. L. A., pergyventos bėdos-vargai, kad dideli musų pakelti nuostoliai bus geru pamokinimu SLRKA. reformų vykintojams. Tegul jie tuo pasinaudoja ir tegul jiems sekasi. Pašalpos dalykais privalome rupinties visi, kam rupi musų brolių vargingo buvio pagerinimas.

Vienok mums keista, kad balsai apie pašalpos klausimą buvo ir yra keliami tokiose organizacijose, kurių pamatai neturi nieko bendro su pašalpa ligoje ir pomirtine. Aiškumo delei pasakysime, kad tas klausimas buvo pakeltas Socialistų Sąjungoje Amerikoje ir dabar keliamas yra Tėvynės Mylėtojų Draugijoje. Kaip Sąjungoje tas klausimas pakelta jau treti metai. Mes rašėme apie tai „Tėvynėje'', stengėmės nurodyti to sumanymo nenuoseklumą, ir, žinoma, gavome iš visų pusių, ypatingai nuo kelių to naujo dalyko sumanytojų. Tulam laikui praslinkus, musų argumentus atkartojo ne vienas sąjungietis pačioje „Kovoje'', patįs sumanytojai atšalo ir sumanymas, neišlaikęs rimtos ir šaltos kritikos, pats savaimi numirė, kaip neapmąstytai buvo pagimdytas.

Dabar apie pašalpą kalbama Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių jos organe „Vienybėje Lietuvninkų''. Yra balsų ir už ir prieš. Žinoma, argumentai prieš sumanymą yra tvirtesni, nors, kaip matoma, vienų-kitų ruošiamasi tas klausimas paduoti net busimam T. M. Draugijos seimui. Kaip seimas išriš tą klausimą, mes nežinome ir spėlioti nenorime. Tačiaus laikome savo pareiga kritiškai pažiurėti į pašalpos skyrių prie TMD. Delko tas klausimas iškilo? Ar jis yra praktiškas? Kokios kliutįs gali buti, jei seimas nutartų įvesti pašalpą?

Pašalpos klausimas pakelta turint omenėje geresnį T. M. Dr-jos augimą ir tampresnį narių sujungimą. Sumanytojų manoma, kad žmogus, priklausydamas prie T MD., labai jos laikysis, jei draugija, greta duodamų nariams kningų, duotų dar ir pašalpą ligoje. Kitaip sakant, po priedanga pašalpos norima ir manoma pa sekmingiau vesti kulturinį draugijos darbą pirmyn. Gražus norai ir mintįs, bet ar nebutų vietoje surasti priežastis, del kurios T. M. D. nariai mažta? Mums rodos, kad narių sumažėjimas ir abelnai musų žmonių neva ir atšalimas prie TMD. yra pasekmė visai kitokių priežasčių, butent: Tėvynės Mylėtojų Draugija nebeveikia. Išleido Kudirkos raštus, paskui pasirodė dar su dro Garmaus „Paskaitomis iš Biologijos'' ir užbaigė pažadėjimu išleisti Jonilos (kun. Žilinsko) raštus. D-ro Garmaus „Paskaitos'' nariams išdalinta, jei neklystame, 1912 metų pradžioje ir nuo to laiko visakas aprimo. Nė agitacijos organe, nė gyvumo kuopose, nė užsiinteresavimo visuomenėje. Štai, kur yra šuo pakastas! Lai tik TMD. valdyba ir komitetai atgija, lai tik ji leidžia bent po 2 ar 3 kningas kas metai, lai tik žmonės pamato, kad draugija visomis savo spėkomis stengiasi sėti žmonyse apšvietos grudus, tuoj ji kils, ir jos kilimo niekas negalės sustabdyti. Tie darbštesnieji draugijos nariai, kuriems dabar širdį skauda, žiurint į išriktųjų valdininkų apsileidimą ir nerangumą, sukrus patįs dirbti ir narių skaičius augs ne desėtkai, bet šimtai. Tik reikia pakelti galvas, pajudinti raumenis, nustumti į šalį snaudulį. Tuokart nereiks savo tiesioginio ir skaistaus idėjinio tikslo padengimui tokių priemonių, kaip pašalpos ligoje, ar ko kito.

Ar pašalpa ligoje butų praktišku dalyku Tėv. Myl. Draugijoje? Mes terandame vienų-vieną atsakymą **ne**. Štai delko: draugija, kurios pamate yra platinimas literaturos, apšvietos, virstų į paprasto typo pašalpinę draugiją. Antra — draugijos gyvavimas tuojaus atsidurtų tokiame pavojuje, kokio optimistai-sumanytojai ir nepermato. Tą pavojų paaiškinsime, atsakydami į pastarąjį musų pastatytą klausimą: „kokios kliutįs gali buti, jei seimas nutartų įvesti pašalpą?'' Į tai reikia kiek plačiau atsakyti. Pasiaiškinsime, paskaldę atsakymą į kelis skyrius: 1. — iš narių pusės; 2. — iš valdžios pusės; 3. — finansų ežvilgiu.

1. — Iš daugybės narių atsirastų daugelis, kuriems ne tiek rupėtų kulturiniai draugijos darbai, kiek pašalpa. Neilgai tetrukus, atsirastų „štukorių'', norinčių gauti pašalpą ir be ligos, taip sau simuliuotų (nuduotų) ligą, ir gana. Draugija negali neišmokėti pašalpos tokiam „ligoniui'' reikalaujant, jeib jis pristato kadir nevisai jo „ligą'' prirodančius dokumentus. Leiskime sau, draugija reikalaus daktaro paliudijimo. Gerai. O jei tas paliudijimas nėra užtektinu ligos prirodymu, kaip to reikalautų draugijos statutas, ir draugijos valdyba atsisakytų mokėti pašalpą, tada ligonis gali patraukti draugiją teisman ir išsiaiškintų, kad draugija nėra legalizuota. Tokią draugiją valdžia priverstų legalizuoties, arba turėtų ją persekioti, kaipo slaptą ir legališkai valdžios kontrolei nepasivedančią pašalpinę organizaciją. Bet eikime toliau.

2. — Leiskime sau, kad TMD. išsiimtų čarterį ir rupintųsi užregistruoti jį įvairiose valstijose. Tuokart susidurtų su tokiomis kebliomis finansų aplinkybėmis, kokių nėvienas sumanytojų ir nesi tiki. Į tai atsakysime žemiau.

3. — Jei draugija priimtų pašalpos skyrių, tai kaip butų su kuopomis, kurios del mažo narių skaitliaus negali pačios tos pašalpos iždo pas save užlaikyti ir pašalpos mokėti? Taigi iždas turėtų buti prie centro; kitaip ir negalėtų buti, nesa valdžia nepavelytų diskriminuoti žmonių, ty. nepavelytų, kad skaitlingesnių kuopų nariai turėtų privilegiją, prigulėti prie pašalpos skyriaus po T. M. D. čarteriu, o mažesnėse kuopose tos privilegijos jau nebturėtų. Jei iždas butų centre, tai centre susijungtų visų kuopų sekretorių ir iždininkų pareigos. Tokiu budu centre turėtų dirbti 2 arba 3 žmonės, kurie vestų visus reikalus; tuos žmones T. M. D. turėtų apmokėti, tad jau, kaip ma tome, atsidaro ekspensų fondas, kurin nariai turėtų mokėti visai atskirai nuo mokesnių pašalpos skyriun ir kulturos reikalams.

Imkime pavyzdį iš SLA. Čia pašalpos skyriun mokama 30 centų kas mėnuo, bet to skyriaus ekspensų fondan nemokama nieko, (išskyrus pusę įstojimo daktaro apmokėjimui), nes ekspensus padengia 15 centų, mokamų prie pir mutinių mokesčių. 30 centų pašalpos skyriun yra beveik minimalė mokestis. Tokią turėtų priimti ir TMD. Prie jos reiktų pridėti 10, o gal ir 15 centų ekspensams; tai jau pasidaro 40 ar 45 centai: pridėkime dar 5c. kulturos reikalams — turėsime 45 ar 50 centų mėnesinės mokesties už tą pagelbinį Draugijai auginti įrankį, už vieną pašalpą ligoje. Jei norėtume pridėti prie to dar pomirtinę, tai reiktų mokėti visai atskiran fondan pagal tam tikrą valdžios pripažintą mokesčių lentelę, pagal „American Experience Table'' arba pagal „Fraternal Mortality Table'' ir tt.

O kur dar visas organizatyviškas darbas, kur valdiškos atskaitos, kur įvairus ledai, kuriuos reikia perlaužti, keliaujant tokiai organizacijai visiškai nauju keliu? Kad visa tai butų pasekminga ir gera, reikia ilgo prityrimo, reikia kantrybės, darbštumo ir pasišventimo.

Visa, kas augščiau pasakyta, sudėjus kruvon, pasirodo, kad T. M. D. padarytų neatleistiną ir gal neatitaisytiną klaidą, jei bandytų „tverti'' po savo globa pašalpinį skyrių. Ar nebutų geriau, jei žėdnas T. M. D. narys priklausytų prie S. L. A. (ir dabar didžiuma priklauso) ir kad žėdnas S. L. A. narys priklausytų prie TMD. Tokiu budu tos dvi draugijos veiktų lyg iš vieno, o gal ilgainiui, kuomet mes geriau mokėsime apvertinti koncentruoto darbo vertę ir išnašumą, gal, sakau, ilgainiui tos dvi draugiji susilies į vieną.

Apsvarstykite, vyrai, ir nepadarykite žingsnio, kurio paskui, po laikui, turėtumėt pasigailėti. Musų lupomis kalba į jus prityrimas, draugiški jums velijimai, o ne pavydas, ar baimė konkurencijos. Pas mus pašalpos klausimas, fraternalizmo klausimas, yra dar jaunutis, darbui dirva begalo plati. Išsiteksime visi. Tik dirbkime išmintingai ir žiurėkime, kad musų darbo pasekmės butų geros!

***

:: **Dainos sanskrito kalboje.** Žinomas jau mums rašytojas Ivan Narodny, rašęs apie lietuvių muziką ir dainą ir apie tų meno šakų aukėtoją gerb. M. Petrauską mėnesiniame laikraštyj ''The Musical America,'' rašo dabar nedėliniame „Times'o' priede (vasario 8 d. 1914). Jis rašo apie 23 tautų chorus New Yorke ir apie 154 -rias jų dainų draugijas. Apie lietuvius randame šitokį straipsnelį:

„Dainos Sanskrito kalboje.

„Tai gali buti keista, vienok tei singa, kad tarp gyvenančių New Yorke tautų yra viena, kuri dainuoja savo dainas Sanskrito formoje. Visai nedaug žmonių težino, kad viena gyvenančių Europoje tautų vartoja šitą kalbų motiną. Sitoji tauta netik yra įsikurus čia savo naujokyną, bet turi 8 maišytus savo chorus su 300 dainininkų New Yorke ir apielinkėje, ir jie visi naudojasi neo-sanskritu. Ta tauta — tai lietuviai.

„New Yorke gyvena arti 30.000 lietuvių. Pramoningi, tylus, padorus lietuviai, kaip ir suomiai, kuriuos jie primena labjau, negu koki kita tauta, turėjo pasisekimą šitoje šalyje, nors didesnė jų dalis — tai šiaip sau darbo žmonės. Jų kolonija yra išsimėčiusi New Yorko priemiesčiuose, bet jų draugijinis ir muzikalis centras yra pietinėje Williamsburgo dalyje. Abelnasis lietuvių muzikos įspudis yra tokis: ji turi daugiau lyrizmo, negu suomių muzika, ir labiau paneši estų liaudies motyvams. Lietuvių dainos yra sentimentalės, legendariškos, kartais-gi raganingos arba liudnos; harmonijos atžvilgiu jos yra eufoniškos ir daugiausiai minor'o rakte. Lietuviai yra laimingi, kad jų muzikos dalykai randasi rankose Miko Petrausko, kurs yra netik augštai išsilavinęs muzikas, bet ir garsus kompozitorius.''

Apie gamtos įstatymus.

Visoj gamtoj yra trįs įstatymai bei amžinos, nepermainamos tiesos: 1, Gimimas, 2, gyvenimas ir 3, mirtis.

1. — **Gimimas** tai yra aktas prasidėjimo kokio nors kuno iš atomiškos bei viencelinės medžiagos dalelės. Jį išveda du veiksniu: spėkos ir medžiagos. Pas žmones tuodu veiksniu apsireiškia susituokimu, meile. Toks meiliškas susituokimas atskirų lyčių išveda naują esybę, naujį pavidalą, naujį kuną. Užgimti kiekvienam kunui, nors ir mažiausiam daigui ar kiaušinėliui, reikia išeiti per didelę audrą. Gamtos amžinoji spėka ir medžiaga išvedė, kaipo tėvai, tris viešpatystes, pasaulius: beorganišką, negyvai organišką ir gyvai organišką.

Pirmiausiai prigimė beorganiškoji viešpatystė: žvaigždės, saulė, planetos, žemė, mėnulis, mineralai, metalai, vanduo, oras ir tt. Paskui, įsigyvenus tai viešpatystei, prie žinomų sąlygų ir aplinkybių, kilo kita viešpatystė — „negyvai organiškoji'', įvairiausie augmenįs. Ant galo, bendrai veikiant tos dvi pagimdė trečią viešpatystę, — „gyvai organiškąją'' — įvairiausius gyvunus ir patį žmogų. Tos trįs viešpatystės turi bendrus ryšius tarp savęs ir veikia vienybėje.

2. — **Gyvenimas** — tai yra stovis atsiradusio kuno viename pavydale be permainos, be parsikeitimo. Prie žinomų gerų sąlygų, prigimęs koks nors kunas, stengiasi savo pavydalą pasilaikyti kuoilgiausiai, pagerinti save, padauginti. Kiekvienos viešpatystės kunai savo gyvenime turi biologiškas kopečias, kuriomis turi žengti. Vieni kunai turi biologiškas ilgas gyvenimo kopečias, kiti — trumpas. Akmuo gali pasilikti savo gyvenimo stovyje milijonus metų, pakol jo pavydalą neperkeis stipresnės gamtos priežastįs. Medis-gali išgyventi tukstančius metų; gyvunai — šimtus, kol jie nesupus ar nesudegs. Betgi visų gyvenimas malonus ir trokšta laikytis kuoilgiausiai.

3. — **Mirtis** — tai pabaiga kuno gyventi viename pavydale; tai išsiskyrstymas kuno dalelių į pirmapradinius atomų ir celių stovius, iš kurių jis susidėjo; tai sugrąžinimas paskolos žemei ir orui, nuo kurių buvo kunas tas dalis pasiskolinęs; tai nustojimas viencelių dalelių bendrai darbuoties išvien; tai nustojimas gyvybės. Del to vienas kunas turi mirti, idant palaikyti gyvybę kitų kunų; idant pagimdyti kitus kunus. Kiekvienoj sekundoj milijonai kunų miršta tam, kad kiti milijonai galėtų susitverti. Iš to matyti, kad medžiaga ir spėka visoj gamtoj niekuomet nežusta, nedingsta, bet amžinai keičiasi ir keliauja kunas iš kuno.

Kas turėjo vieną galą, pradžią, prasidėjimą bei gimimą, tas turi turėti ir kitą galą, pabaigą, persikeitimą bei mirtį. Bepročiu vadintume tą, kas tvirtintų, kad vienas galas yra be kito, pradžia be pabaigas, gimimas be mirties. Nevisai už sveikaprotį turėtume ir tą, kurs sakytų, kad gamta yra su galais, medžiaga ir spėka iš nieko atsiranda nuo užkerėto kokio ten žodžio. Gamtos spėką ir medžiagą negalėjo kas-nors sutverti; jos buvo, yra ir pasiliks amžinomis, begalinėmis, nesimainančiomis, negemančiomis nuo kieno ten rankų ir nemirštančiomis. Visigi kiti kunai savo pavydaluose, vieną sykį gimę, kitą sykį turės numirti. Musų žemė senai, senai kaip gyvuoja, praėjo jau daug milionų metų, vis gi, nors ir senai, kartą gimusi turės ir numirti. Tiesų gamtos peržengti negali nė vienas kunas, nei jų atsisaugoti, bei bijoti. eBt yra žmonės, kurie patįs mirties bijosi ir kitus gąsdina.

Pačios mirties yra trįs ryšįs, taip sakant, naturališka mirtis, tai yra — paskirta nuo gamtos; jos valandos nuspėti negalima. Netikėtai apima liga ar pasipainioja koki kita priežastis ir palengva arba umai atima gyvybę. Naturališkoji mirtis, kaipo nežinoma valanda, yra ramiausi.

Antra mirties ryšis — tai kova su savo priešais, tai drąsus pasiaukojimas ant „žut'' ar „but''. Tokia mirtis nėra rami. Pavyzdžiui, kuomet žmogus, stovėdamas ant karės lauko ir, matydamas savo priešą, puola ant jo su inirtimu, su kokia ten drąsa, nors šautuvas ar durtuvas yra atgręžtas į jį. Jis, užsidegęs drąsos ugnia, su žvėriškai išverstomis akimis, su sujudintais nervais, su prikąstais dantimis, kietai suspustais muskulais ir su baisiai mušačia širdžia, drąsiai žengia ant priešo: „gyventi'' ar „mirti''

Trečia mirties ryšis — tai žmogžudystė, atėmimas žmogui gyvybės be laiko už kokią-nors kalčią. Ta mirtis yra visų baisiausia. Pavyzdžiui: kuomet prieš žmogų kada kartuvių kilpa, durtuvas ar šautuvas perverti širdį, kaladė nukirsti galvą, elektrikos kedė užmušti, laužas sudeginti, — žmogus nelaisvėj neišbėgsi; surakintas-nesipriešinsi, kaipo laisvas kareivis. Tada baimė didžiausiais šurpuliais apima kuną; jis virpa kaip apušės lapas, jo akįs užgęsta, širdis silpnai muša, lyg jausdama, kad greitai reikės nustoti savo darbą. Retai atsiranda drąsuolių, kurie tokia mirtimi ramiai galėtų mirti.

Taigi visi gamtos įstatymai, **gimimas, gyvenimas** ir **mirtis**, yra stebuklingi, šventi, nepermainomi, amžini ir turi tarp savęs tokį ryšį, kaip ir trįs gamtos kunų viešpatystės. **R. Baltrunas.**

LIETUVIAI AMERIKOJE

WILKES BARRE, PA.

8 d. vasario, 1914, pas J. Daukšį, 17 Murray Str., atsiliko pp. Daukšių sunelio krikštynos, kuriose dalyvavau ir aš su p. Marijona Dimšiene. Visiems besilinksminant už mažyčio Antano-Vinco sveikatą, man atsiminė vargdieniai-streikieriai Michigano valstijoje; atsiminė ir jų bei jų kudikėlių vargas ir alkis. Pakalbėjau apie kapitalistišką surėdymą, apie reikalingumą vieniems kitus šelpti, meldžiau svečių paaukoti kiek vargšams bedarbiams. Aukų surinkau $3.90 ir siunčiu „Tėvynės'' redakcijos vardu. Teiksitės jas pasiųsti į vietą.

Aukojo šios ypatos:

Kum. J. V. Stankevičius, Ant. Račkauskas, Juoz. Butkus — po 50c.; kuma Mar. Dimšienė, Juoz. Daukšis, Magdal. Daukšienė, Pr. Kavaliauskas, Ant. Šnipas, Jieva Šnipienė, Jieva Stankevičienė — po 25c.; St. Gustainis — 20c.; Andr. Daukšis — 15c.; Adelė Daukšiutė, Mart. Dimša ir Ant. Šnipas — po 10c.; viso labo $3.90. Atėtraukus persiuntimo lėšas, 5 c., siunčiu $3.85.

J. V. Stankevičius.

P. S. Auka priimta ir bus pasiųsta aukotojų skiriamon vieton.

„Tėvynės'' redakcija.

SCRANTON, PA.

Scrantono jaunuomenė susitvėrė draugijėlę po vardu „Jaunuomenės Švietimos Burelis''. Tikslas jų — įkurti lietuvių kningyną, mokinties teatrus lošti ir prie to paties J. Š. Burelio sutverti vaikinų chorą. Jaunų vyrų turime daugiau 35. **S. P. Shonas.**

Žinios.

IŠ AMERIKOS.

Nusižudė valstijos iždininkas.

Buffalo. — New Yorko valstijos iždininkas John Kennedy Markin hotelyje, Buffalo, persipjovė sau su skustuvu gerklę. Revizija nesurado nieko, kas butų galėję buti priežasčia nusižudymui. Matoma, kad Kennedy gyvenime buvo kas-nors tokio, kas privedė jį prie saužudystės. Kennedy kitatsyk buvo paprasčiausiu „saliuninku'' ir iš tos žemiausios, amerikiečių supratime, biznio šakos dasikasė iki valstijos iždininko vietai. Jis buvo sąnariu žinomos politikierių kuopos „Tammany Hall.''

Žemės drebėjimas Kanadoje.

Quebec, Can. — Čia šiomis dienomis buvo mažas žemės drebėjimas.

Taip pat žemės sudrebėjimas pastebėta ir Brooklyne, N. Y. Žuvo vienas darbininkas, ant kurio užgriuvo akmenų kruva.

Grįžta Amerikon.

Į New Yorko uostą graikų laivas „Patris'' atvežė 280 žmonių, kurie užpernai ir pernai keliavo iš Suv. Valstijų į Balkanų karę. Sakoma, buk 55.000 žmonių, dalyvavusių Balkanų karėje, ketina atvažiuoti Amerikon.

1913 metų ateivystė.

Washington, D. C. — Ateivystės generalis komisijonierius Caminetti metiniam savo raporte paduoda įvairius budus ateivystei sustabdyti. Iš jo raporto pasirodo, kad 1913 m. atkeliavo Amerikon 1.197.892 žmonės: 808.144 vyrai ir 389.748 moterįs. 986.355 tarp 14 ir 44 metų amžiaus, 147.158 iki 14 metų amžiaus ir 64.379 viršaus 45 metų.

Iš įleistųjų į šitą šalį žmonių 269.988 (185.872 vyrai ir 48.116 moterų) nemoka rašyti ir skaityti; 5.326 (2.842 vyrai ir 2.484 moterįs) moka skaityti, bet nemoka rašyti; prie tų neprirokuojama ateiviai iki 14 m. amžiaus. Tokiu budu illiteratų ateivių įleista 26%

Pigiai pragyvena.

Bolden, Colo. — Šios valstijos universiteto vienas studentas pragyvena už 85 centus į savaitę.

Kova parapijoje.

South Bend, Ind. — Vietinėj lenkų šv. Kazimiero parapijoje iškilo kova tarp parapijiečių ir naujai paskirto pas juos kuningo St. Gruza. Mat, parapijiečiai atsisakė priimti naują kleboną. Apie 600 žmonių susirinko bažnyčioje ir užbarikadavo duris ir langus. Kuningas kreipėsi į teismą. Atėjo šerifas su 25 policmonais, kad atidarius bažnyčią ir įleidus jon Kristaus vietininką. Ir štai apie bažnyčią susirinko bent 2.000 žmonių ir įvyko kruvinos muštynės policijos su minia. Apie 100 žmonių sužeistų. Pašaukta ugnagesiai ir vandeniu išgainiota visi žmonės.

IŠ VISUR.

Chinijos diktatorius.

Chinijos prezidentas Juan Ši-Kaj'us likosi tikruoju diktatoriu toje jaunoje ir neprityrusioje respublikoje. Jis atliko šitokius žygius: numalšino pietų Chinijos maištą, iškeltą prieš jį; savo neapkenčiamiems „homindan'' partijos nariams, žmonių atstovams parliamente, atėmė balsą ir jų vadovus liepė viešai nukirsti Pekine; pagaliaus atleido parliamentą ir paskelbė, jog naujas parliamentas bus sušauktas, kaip tik valdžia pagamins naujus įstatymus sulig žmonių atstovybės.

Chinijos respublika dabar yra įavojuje ir labai gali buti, kad ji virs vel į absoliutišką monarchiją, Juan-Ši-Kaj'ui apšaukus save imperatorium.

Vel „ritualė'' žmogžudystė?

Kijev'as. — Nužudyta Fastove vaikas ir nužudymo aplinkybės paneši Beilis'o bylai ir kaltinimui. Juodoji Šimtinė vėl parodė visą savo anti-semitišką dvasią. Tos šimtinės deputacija pas atvykusį Kijevan teisdarystės ministerįŠčeglovitovą aiškino, kad tas vaikas — tai ritualių žmogžudžių auka. Paskui paaiškino, kad jis — tai žydukas, ir žydai užmušę jį tuo tikslu, kad parodžius, jog ritualiems tikslams užmušama ne tik krikščionių, bet ir žydų vaikai.

Toje žudystėje kaltinama žydas siuvėjas Paškov, Beilio giminaitis. Paškov'as ir kaimietis Gon-

čaruk yra kalėjime. Visa byla gyvai interesuojasi dumos dešinieji atstovai G. Zamyslovskij ir M. Zarudny.

Iš revoliucijos judėjimo Rusijoje. Vidur. dalykų ministeris nori, kad Valstybės duma paskirtų 150 tukstančių rublių pašalpai nukentėjusių revoliucijoje valdininkų šeimynoms. Ministeris pridavė skaitlines, parodančias, kiek kelintais metais iššudyta valdininkų nuo 1907 metų iki 1 d. spalių 1913 metų. 1907 metų užpuolimų buvę 9.998; 1908 m. — 11.044, 1909 m. — 7.182, 1910 m. — 4.914, 1911 m. — 2.808, 1912 m. — 2.442, 1913 m. — 1.408. Užmušta žmonių ir šiaip valdininkų laike užpuolimų: 1907 m. — 2.109; 1908 m. — 2.171, 1909 m. — 1.312; 1910 m. — 907; 1911 m. — 716; 1912 m. — 579; ir 1913 m. — 446.

Viso labo: užpuolimų buvo — 39.796 ir laike jų užmušta 8.240 valdininkų ir šiaip žmonių.

Patriarchas.

Tero apskrityje, Mizur'o aule, gyvena 142 metų senis Kavdin Eloev, kuriam nesą lygaus visoje apielinkėje. Druto sudėjimo, plaukai baiti, gerai mato, turi visus dantis. Eloev pats pjauna šieną, aria savo lauką ir neša iš girios malkas. Sirgo tiktai vieną sykį: budamas jaunas sirgo rauplėmis. Geria nuo kudikystės labai mažai, užtat visados daug valgo. Buvo tris kartus vedęs ir turi 4 sunus, kurių jauniausis šįmet sulaukė 82 metų amžiaus.

Kaiminystėje nesenai pasimirė senė Nalkuta Karginienė, 139 metų amžiaus. Ji iki gyvos galvos vis turėjo juodus plaukus. Taip gerai regėjo, kad ir paskutiniuose savo gyvenime metuose audė ir siuvo.

IŠ DARBININKŲ GYVENIMO.

Bedarbė.

Pranešama, kad New Yorke iš 12.000 darbininkų, dirbančių prie akmens skaldymo ir tašymo, neturi darbo 7.200 žmonių. Prie daidailydžių ir budavotojų pusė darbininkų ir-gi neturi darbo.

Pas rusus.

New Yorko rusų darbininkų kolonija vis bruzda. 14 vasario draugija „Nauka'' turėjo viešą susirinkimą, kur skaityta lekcija temoje „Koki organizacija reikalinga rusų kolonijai Amerikoje.'' Lekciją skaitė dienraščio „Russkoje Slovo'' redaktorius p. Okuncov. Štai kas rašoma apie tą lekciją minėtame dienraštyje:

„Po lekcijos klausytojai išreiškė savo nuomones kaslink organizacijų. Vidury debatų atsirado p. Šatov ir „nė įtvorą, nė į mietą'' ėmė kalbėti apie nacionalizmą. Prie to jis suspėjo padėkoti likimui, kad gimęs žydu, kad per du mėnesiu aplakstęs visą Ameriką, gerai pažinęs visą rusų koloniją, pasakęs 95 prakalbas, nuo kurių kalbėtojui suskaudę net ir liežuvis, ir spėjo antsyk iškolioti tris ypatas... Pripliauškė visą kruvą apie nacionalizmą, apie tai, kad rusų kolonijai reikią steigti ne savi rusų namai, bet tarptautiški (internacionališki) rumai...''.

Matoma, kad ir pas rusus ateivius netruksta vargo-bėdos.

Šokiai vaikams.

New York. — Kelios socialistų užlaikomos nedėlinės mokyklos surengė savo narių ir svečių vaikams šokių vakarą. Dalyvavo arti 3.000 vaikų šitų tautų: suomių, vokiečių, anglų, žydų, italų, slavokų, vengrų, rusų ir lenkų.

Valstijinė komisija.

Wisconsin'o valstija turi savo komisiją, kuri prižiuri ir kontroliuoja įvairias viešas įstaigas. Po jos kontrole ir priežiura yra 1.189 telefonų, elektros, telegrafo, vandens ir gatvekarių kompanijų. Ta komisija išgyvavo jau 8 metus, ir jos užlaikymas atsiėjo valstijai į $700.000. Pagal aprokavimus, komisija sutaupė valstijos gyventojams apie $3.000.000 tuomi, kad privertė kompanijas sumažinti mokesčius už tų kompanijų patarnavimus žmonėms.

Darbininkų piningai žuvo.

New York. — Nesenai praskambėjo žinia, kad subankrutijo Bišopo bankas, kur žuvo daugelio darbininkų piningai. Dabar štai subankrutijo didelė firma Henry Siegel & Co. Ta firma turėjo savo „department Stores'' ir bankų skyrius. Pasirodo, kad firmoje žuvo 15.000 žmonių (iš jų 90% biedinų darbininkų piningai, viso $2,500,000. Dabar depozitoriai kreipiasi į New Yorko gubernatorių M. H. Glynn, kad jis ištyrinėtų dalykus ir pagelbėtų depozitoriams atgauti savo piningus.

Tai dar viena labai skaudi pamoka žmonėms nepatikėti savo piningų netikriems bankams.

Darbai sumažėjo.

Šiose vietose, kaip rašoma „Laisvėje,'' sumažėję darbai: E. Pittsburgh, Pa., Scranton, Pa., Canton, Mass. ir North Easton, Mass. Patartina į tas vietas nevažiuoti.

Vietinės žinios.

„Užburtas kuningaikštis'' atlošta McCaddin Hall 14 d. vasario. Svarbiausioms rolėms atlikti buvo atvykę aktoriai iš kitų miestų: p. St. Vitaitis iš So. Boston, Mass., ir panelės Agota Derenčiutė ir Julė Stanaičiutė ir Shenandoah, Pa. Sulig paties lošimo negali pasakyti nieko blogo, jei tiktai tiek, kad „Urburto Kuningaikščio'' kompozitorius ir šito vakaro vedėjas p. M. Petrauskas žinojo kam pavesti svarbiąsias veikalo roles: Stanaičiutė, Derenčiutė ir Vitaitis — tai scenai gimę žmonės. Ištikrųjų, jie nepadaro gėdos seniausiai musų ateivystės kolonijai, Shenandoah'riui (ir p. Vitaitis nesenai teišvažiavo iš Shenandoah'rio), išauklėjusiai naują kartą, jau pasirodančią viešai musų kulturos dirvoje.

„Užburt. Kuningaikštis,'' kaip girdėjome iš paties p. M. Petrausko, tai pirmutinis stambesnis jo muzikalis veikalas, pradėtas pirm 10 metų. Visas veikalas labai patiko publikai; niekur negirdėtum anė pusės žodžio prieš veikalą ar prieš aktorius. Viena tiktai bėda: žmonių nedaug tebuvo. Scenos Mylėtojų Choras ir vėl turės gana stambų deficitą. Kalbama, buk taip maža žmonių buvę delto, kad dabar pas mus didelė bedarbė.

„Vestuvės'' jau baigiama. P-as M. Petrauskas pernai pasiuntė savo naują operą „Vestuvės'' žinomam Hammersteinui, kurs nuolat bylinėjasi su Metropolitan Opera House. Tasai gešeftmacheris užsigynė: pasisakė nepriėmęs rankraščio, nors visi darodymai yra p. Petrausko rankose. Byla, rodos, jau užvesta, nors vargiai bus laimėta, nes Hammersteino pusėje yra piningai, o p. Petrausko pusėje — tiktai... dokumentai.

Dabar p. Petrauskas išnaujo tvarko ir perrašinėja veikalą pagal bruljono, kurį buvo pasiuntęs Dailės Draugijai Vilniuj. Perrašęs ir sutvarkęs žada atspausdinti. Be to, kaip girdėjome, rengiasi spausdinti ir kitus savo veikalus.

„Kaminakrėtį ir Malunininką'' stato scenoje „Viturėlio'' draugija Central Brooklyne 21 d. vasario, subatoje, St. James Auditorium, ant Jay st. arti Conrod st. Prasidės 8:30 val. vakare.

T. M. D. balius. 3-čia T. M. D. kuopa turėjo savo balių ir koncertą 15 d. vasario, Tautiškame Name.

Atsikrausto Brooklynan iš So. Bostono „Laisvės.'' Vieta paimta ant Roebling st. No 183.

S. L. A. kuopų susivažiavimas. 22 d. vasario pas p. Draugelį (73 Grand st. Brooklyn, N. Y.) atsibus New Yorko apielinkės SLA. kuopų susivažiavimas su tikslu sudaryti 5-tąjį apskritį. Susivažiaviman siunčia delegatus beveik visos pakviestosios dalyvauti kuopos. Posėdžiai prasidės 10 val. išryto.

Pirmoji darbo diena.

Man paliepta ateiti į darbą, kaip tik prasiblaivys oras.

Vakar pabudau pusiau šeštos. Pakėliau galvą, žiuriu per langą: nelyja, dangus nelabai apsiniaukęs, išrodo, kad bus graži diena. Reikia eiti į darbą, bet dar tarytum peranksti, dar pagulėsiu... Atsikėliau pusiau septintos ir nusiskubinau į darbo vietą. Pasiekęs Šmidto ukę, sutikau tą patį vaikiną, su kuriuo aną dien jau kalbėjausi.

—Ar ponas Šmidtas namie? — klausiu jo, o jis man ir sako:

— O, pone, Šmidto tamsta nematysi, čia yra kitas žmogus, kurs veda ukį, gi ponas Šmidtas ukio savininkas.

Tuojaus jis parodė mane tam ukio vedėjui. Pasisakiau jam, kad Šmidtas žadėjo man duoti darbą ir klausiu, ar negalėčiau šiandien ką-nors veikti. Jis pasisakė žinąs apie mane, bet darbas, kurį aš turėsiu dirbti, esąs labai šlapioje vietoje išryto, o ten reikią žolėje braidžioti, tai ar negeriau butų, kad aš ateičiau popietų, kada jau žolė apdžiusianti.

„Didelio čia daigto'', manau sau, „kad biskį sušlapsiu!''

Pasisakiau, kad aš eisiu dirbti, nepaisant šlapumo.

Nuvedė jis mane į apelsinų sodą, padavė tam tikrą įrankį ir liepė kirsti žolę, tiktai vienos rušies piktžolę, panašią į krumais augančią rožę. Pabandžiau ir pataikiau išsykio. „Na, manau sau, „tai poniškas darbas, tai dar dievo valia!''

Užveizda tuojaus nuėjo, mane vieną palikęs. Na-gi aš, — kad kertu tai kertu! Pakirtėjęs apie pusę valandos, pažiuriu į rankas: ką tu sakysi! mano baltos rankelės visos puslėtos, kaikur jau ir kraujas prasimuša. „Ne kas'', manau, sau, „apelsinų žemėje gal butų geriau kur-nors Chicagoje ar Brooklyne!'' Ėmiau taikinti kaip geriausia laikius rankose tą įrankį ir dirbu sau vienas tarpe puikių apelsinų krumų. Kada-nekada nusiraškau apelsiną ir suvalgau aplupęs. Saulė jau pasirodė iš-po debesių. Šilta, gražu, linksma. Bet mano nelaimingos kojos šlampa, čeverykai pilni vandens, net žlugsi. Tiesa, oras gražus, švarus, sveikas, bet kojoms, kaszin ar sveika?...

Apie 9 valandą atėjo ir kitas pagelbininkas ir iki pietų dirbome dviese. Dvyliktą pietus. Nuėjau kur buvau savo žiuponą palikęs. Buvau dar tą dieną ant tuščios širdies; turėjau įsidėjęs šiokį-tokį užkandį, bet ne tas man rupėjo! Man rupėjo mano nelaimingos kojos. Nusiaviau vieną čeveryką, išgryžau pančiaką tokiu pat budu, kaip kadaisia Lietuvoje galvijus ganant. Juačiuosi lyg geriau. Suvalgiau ką turėjau ir nuėjau apsižiurėti aplink.

Užeinu iš kitos namų pusės, taip sakant iš priešakio: e-gi gražumėlis! Visoki medžiai, visoki žolynai, viskas prižiurėta, išdabinta, išlyginta, išrodo tarytum kokia užburtoji vieta! Apėjau aplinkui, žinoma, ištolo; paskui atsistojau ir manau sau: „ir kokią-gi ištikrųjų tiesą turi tas Šmidtas savinties šitą vietą? Kiti žmonės viską padirba, kiti visus dalykus veda, gaudami užtai tiktai vargingą pragyvenimą, o jis, nieko neveikdamas, viską sunaudoja. Jau čia turbut kas nors negerai. Ir kokią jis turi tiesą prie tų didelių apelsinų sodnų, prie tos duotos žmonijai gamtos dovanos? Juk jis per visą savo amžių negalėtų suvalgyti vienų metų vaisiaus, tuotarpu kas metai sunaudoja tą vaisių vien savo reikalams. Ne, jau čia kas nors sukto yra, neturėtų taip buti...''

Kaszin kaip ilgai dar bučiau taip filozofavęs, jei nebučiau pajautęs, kad mano šlapiom kojom šalta. Pažiurėjau į laikrodėlį, — tiktai 5 minutės iki vienai, laikas jau į darbą.

Popietų dirbau vienas. Kaskart darbas ėjo sunkyn ir sunkyn, o prieš penktą ir visai pavargau. Kertu tą žolę tai iš vienos tai iš kitos rankos, o nukirsti negaliu. Galų gale sulaukiau 5 valandos. Bravo, darbas pabaigtas! Padariau tokią pat operaciją, kaip ir per pietus su savo avalyne ir keliaunu sau pamažėl namo. Ateinu į hotelį, kambarys šaltas. Mat, čia naktįs pusėtinai vėsios, vienok triobų beveik visai nešildo. Kaip ten buvus, persimainiau savo šlapias drapanas, nuėjau pavalgytų, ir nusipirktų šiokių-tikių gyduolių savo rankoms. Taipgi nusipirkau gerus batus su ilgais aulais, kad mano kojos nebešlaptų.

Atsiguliau pailsin ir manau sau: „kas-gi butų su manim, jei aš neturėčiau jokių kitų drapanų persimainyti ir jei neturėčiau vietos nakvoti? O daug yra žmonių darbininkų, kurie neturi... Kaip tai daug reiškia **turėti** arba **neturėti**. Jeigu bučiau neturėjęs penkių dolarių nusipirkti batams, reiktų dirbti šlapiomis kojomis dar kelias dienas. Oh, kaip tai sunku iš neturto išsiristi!

Taip, daug reiškia **turėti** ir **neturėti**, ir kada turi — tai **taupik, taiupik** kaip galėdamas, nes kaip neturėsi — bus labai sunku!

Šįrytą prabudau jau pusėtinai vėlai. Dievulėli tu mano! negaliu nė pasijudinti. Visas skaudantis gįslelę paliestum — skauda. Atsiminiau daktarą sakius, kad aš turiu perprastą kraujo cirkuliaciją, kad reikia daugiau visam judinties, lavinti visi kuno raumens. „Tai dabar'', manau sau, „visi muskulai lavinami, nes visus skauda; nepoilgam turėsiu likti sveikas, stiprus, kaip geležinis, jei tik daktaras tiesą sakė!''

Šiandien nedėlia, buvau nuėjęs į bažnyčią. Atsisėdau užpakalyje, jaučiausi labai nesmagiai, nes prasčiausiai už visus buvau apsivilkęs. Kuningas pasakė puikų pamokslą temoje „Valstija''. Sakė, kad valdžia turi buti krikščioniška ir kad kiekvienas žmogus neša atsakomybę už valdžią, vienok aš jau nepaisyčiau, ar krikščioniška ar kokia kita valdžia butų, tiktai toji valdžia privalo rupinties, kad žmonėms nereiktų dirbti šlapiomis kojomis...''

Fred Beę.

Musų moterims.

Japonijoje pripažinta dviem moterims balsavimo teisės.

New Yorko valstijoje kelios moterįs užsiima advokatura ir yra prileistos prie „baro.''

Upsalos universitete, Švedijoje, yra 184 moterįs-studentės.

Anglijoje yra dvi įdomi moterų draugiji: viena — moterų kningtaisių, o antra — moterų saustuvninkių.

New Yorko universitetas įrengė vakarinius kursus toms moterims, kurios dienomis negali delei darbo aplinkybių, lankyti mokyklos.

Suvienytose Valstijose laike pastarųjų 50 metų persiskyrė 2 milijonai porų.

Nelaimingoji pėtnyčia kaip kada budavo ir laiminga. Štai kas pėtnyčiomis yra atsitikę:

Gimė Washington'as.
Gimė Shakespear'as.
Atrasta Amerika.
Sunaikinta Paryžiuje garsioji Bastilija.
Gimė Napoleonas Bonoparte.
Nužudyta Julius Caesar.
Įvyko mušis ties Marengo.
Įvyko mušis ties Waterloo.
Pasirašyta Amerikoje po Neprigulmybės Deklaracija.

Alkoholizmas ir beprotystė. — Dabar jau plačiai pripažinta didelė ir svarbi alkoholio rolė beveik visose proto ligose. Anglijos komisijonierius sulig žmonių sveikatos proto atžvilgiu priparodo, kad beprotystė Anglijoje labai platinasi. Štai ką parodo skaitlinės iš Anglijos gyvenimo:

sų gadynė civilizacijai'', — pa-

Metai:	beprečių skaitlinės	Iš 100.000 žmonių buvo beprečių:
1835 m.	13.667	91
1852 "	21.158	116
1862 "	41.129	202
1872 "	58.640	254
1882 "	75.072	290
1892 "	87.848	398
1902 "	110.713	335
1912 "	135.661	371

„Alkoholis — tai dinamitas musų gadynės evoliucijos, „ — pasakė John D. Long.

Alus. Daugelio manoma, kad alus yra mažiau žmonėms kenksmingas, negu degtinė. Teisybę gi pasakius alus yra toks pat nuodas, kaip ir degtinė, jei dar ne aršesnis.

Prof. Stumpel, vokietys-gydytojas, pasakė: „Nėra didesnės klaidos, gydytojo akimis į dalykus žiurint, kaip tulų gydytojų patarmai, kad pripratę prie degtinės žmonės, norėdami atprasti, gertų alų!''

Von Moltke, garsus Vokietijos generolas yra pasakęs:

„Alus Vokietijai yra daug pavojingesnis, negu visa Francuzijos armija.''

SMULKMENOS.

Geras žmogus nemano blogu esant kitą, pakol visiškai tame nepersitikrins. O ir persitikrinęs dar vis mano, kad tame blogame neva žmoguje yra šiek-tiek ir gero.

Persimainyk pats, ir tavo likimas su tavim persimainys.

Negali buti ignorantu (nieko neišmananėiu) tas, kas savo ignoranciją mato ir supranta.

Mes visados mėgstame matyti ką nors naujo, ir visada mėgstame kalbėti apie ką-nors seno.

Geriausis budas argumentuoti su motere — tai sutikti su jos argumentais, nes kitaip ji tuojaus pasiliaus argumentavus.

I.

MOTERŲ KLAUSIMAS.

(Lily Braun).

Moterų reikalai žmonijos historijoje, koki mums visados paduodama, užima labai mažai vietos. Tankiausiai mes gauname karių historiją, tankiai gauname historija žmonių, kuriuos, kaip mums, iškoma, privalome atsiminti. Tiktai pastarieji laikai atnešė permainas. Greta politiškosios historijos atsirado kulturos historija: greta kuningaikščių ir kardo didvyrių historijoje atsirado dar ir historija tautos, jos kančios, o kaipo didvyriai išeina į priekį tautų vadovai. Prigimtasis žmonių egoizmas historijos rašytojams davė tam tikrą kliasinį budą. Viešpataujant ir apšviesianti nieko nežinojo iš to, kas išeina iš paprasto jų gyvenimo ir minčių rybų; kaip aprašinėjimuose karių visados vadovas rodoma pergalėtoju, jam aukojama laurų vainikai, jam statoma paminklai, o tie tukstančiai, kurie ištikrųjų karę atliko, budavo aplenkiami, — taip budavo aplenkiami ir visi žmonės, kurių atlikti darbai sudaro žmonijos historiją naudai tų, kurie yra laimingesni ir gabesni tiek, kad gali iškilti iš minios.

Kįlant ekonomiškam klausimui, tos žmonių minios pasiliuosavo iš vergijos stovio; iš vienos pusės, rods, skirtumas tarp biednųjų ir turčių ėjo aštryn, užtat iš antros pusės įvykdavo tam tikras kulturos išsilavinimo lygsvarumas. Panaikinus vergiją ir fiziškąją priklausomybę, dingo ir absoliutizmas; prikeltos prie susipratimo minios pareikalavo priklausančių joms teisių, rupinosi savo likimu, ir greitai iškilo iki veiksniui, su kuriuo jau reikėjo pasirokuoti. Tiktai tada mokslas jas pastebėjo, surado, ėmė tyrinėti jų gyvenimą, likimą, mintis, praeitį ir dabartį; atsidarė mokslui nauji, ikišiol dar nežinomi žinios laukai.

Tokiais pat keliais, kuriais ėjo minios, turėjo pereiti ir moteris. Šiandieną visose civilizuotose šalyse ji stoja į kovą už lygybę ekonomijoje, teisėse ir papročiuose. Iš moters prigimimo esybės gilumos ir iš moterų likimo historijos išaugo moterų klausimas, o kas nori jį išrišti, tas privalo pažinti jį iš pačių šaltinių, privalo pažinti erškėčiais nuklotą kelią, kuriuo moteris eidama atėjo iki tam išsivystymo laipsniui, kur, susipratusi, stojo į kovą už savo žmogiškas teises...

II.

JOS PAILSIO VALANDOS.

(Zofija Kveeler).

Ji sugrįžo iš mokyklos. Buvo dar 7 metų amžiaus.

— Užmigdyk kudikį! — paliepė jai motina. — Antanukas tegul eina sau su vaikais pažaistų!

Broliukas nubėgo sau žaistų, o ji supo mažiausįjį kudikį.

Tai buvo jos pailsio valandos.

Sugrįžo namo. Buvo jau 12 metų amžiaus — mažytė laikraščių pardavėja. Virtuvėje palei motiną sedėjo Antanukas. Antanukas tárnavo pas duonkepį ir nešiojo duoną ėmėjams į namus.

— Išnešiok tu šį vakarą duoną musų gatvėje, — liepė jai motina, — tegul Antanis kiek susišildo!...

Tai buvo žiemos metas. Paėmė ragažę ir išėjo į šaltį ir speigą, kad Antanis galėtų namie budamas pasišildyti.

Ir tai buvo jos pailsio valandos.

Sugrįžo iž fabriko. Buvo 19 metų amžiaus. Dirbo fabrike po 12 valandą kasdiena.

— Išvirk mums vakarienę, nes visi esame išalkę, — tarė senas tėvas.

Motinos jau senai nebuvo —numirė. Nuėjo ji virtuvėn ir gamino vakarienę tėvui, broliams ir sau. Bevakarieniaujant tėvas ir sako:

— Ryt nedėldienis, sulopyk man kasdienį švarką.

— Sulopyk ir musų drapanas, — pridėjo broliai.

Rytdieną tėvas ir broliai gėrė smuklėje, juk-gi butina yra pasiimksminti kadir truputėlį. Jinai gi sėdi namie ir lopo jų drapanas.

Tai buvo jos pailsio valandos.

Sugrįžo namo. Buvo jau ištekėjus ir turėjo dvejatą mažų kudikėlių: vienas kelių mėnesių amžiaus, o antras — dviejų metų.

Vyras dirbo fabrike, jinai-gi iki pietų ėjo kitiems žmonėms grįčias apvalytų. Po pietų dabojo savo dvejatą kudikių ir trejatą kaimynės, kuri ėjo pas kitus žmones baltinius prosytų. Dabojo kudikius ir nėrė pančiakas parduosenai... Dabar ji ir pati nežinojo, kada bebuvo jos pailsio valandos — ar ryto metą, kuomet skubinosi ruošties tai vienuose tai kituose namuose, ar popietų, kuomet sėdėjo namie, nėrė pančiakas ir negalėjo net savo kudikių pasiimti ant kelių, bijodamosi praleisti laiką veltui... Net tos dviejų metų mylimosios savo dukrelės, kuri jau prigelbėdavo jai supti mažiausįjį kudikį...

Ar tai jos laisvos pailsio valandos?!...

III.

AŠTUNTOJI HISTORIJA.

APIE AUTORITETĄ.

(Multatuli).

Thygater*) milždavo savo tėvo karves, ir gerai milždavo, nes pienas, kurį ji parnešdavo, duodavo daugiau sviesto, negu jos brolių parnešamasai pienas. Aš pasakysiu tau, kokiu tai budu atsitikdavo, o idant žinotum—tėmyk... gal ir tau prireiks kada milžti karves Betgi sakau tau ne delto, kad tu ei tum karvių milžtų, kaip ir Thygater bet delto, kad parodžius tau, jog jos broliai geriau, arba, teisingiau sakant, gudriau pasielgė, negu Thygater.

Jaunikaičiai budavo tik rengiasi iš namų išeiti pievon, o karvės budavo jau senai stovi pas tvorą ir laukia, kad kas jas paliuosuotą nuo pieno, kuriuo jos, teisybę pasakius, pritvinkino savo veršiukams. Bet žmonės suvalgo veršiukus, nesa jaučiasi esą tam tikę, ir todel ir karvių pienas jiems atlieka.

Ir kas-gi atsitinka, karvėms taip stovint pas tvorą? Štai joms betvinkstant, pienas nusileidžia į apatinę tešmens dalį, o riebioji smetona pakįla į viršutinę. Taigi kas kantriai melžia karvę iki galo, tas parneša namo riebiausį pieną. O kas skubinasi, tas smetoną palieka tešmenyje. Ir žiurėk! Thygater nepažįsta skubumo, o jos broliai visados kažkur ir kažko skubinasi.

Jie, mat, prirodinėjo turį neva tiesą prie ko tai kito, o ne vien prie milžino tėvo karvių. O jinai apie tokius dalykus nė nemąstydavo.

— Tėvas išmokino mane šaudyti iš lanko, — sakė vienas brolis, — galiu gyventi iš medžioklės, galiu liuosai valkioties sau giriose ir gyventi neprigulmingai.

— O mane išmokino žuvininkystės, — atsiliepė antras brolis. — Ištikrųjų buč kvailas, jei per visą savo amžių vien tiktai karves milžčiau.

— O man parodė, kaip reikia dirbti valtis, — tarė trečias brolis. — Nukirsiu medį, atsisėsiu ir plaukiu sau. Aš noriu žinoti, kas yra ten, anoje ežero pusėje.

— Aš-gi norėčiau gyventi drauge su savo šviesiaplauke Gyne— pridėjo ketvirtas brolis. — Noriu turėti savo namus, o tuose namuose man butų reikalinga Thygater, kuri milžtų man karves.

Ir taip visi broliai turėjo savo norus, geismus ir valią. Jie taip buvo persiėmę savais geismais, kad net nesistengė milžti visą smetoną, kurią karvės nusinešdavo su savim, ir iš kurios, tokiu budu, niekam nebuvo naudos.

O Thygater milždavo iki paskutiniam lašeliui.

— Tėve, — sušuko visi sunųs: — mes išeiname!

— O kas milžš karves? — užklausė tėvas.

— E-e, Thygater!

— O kas bus, jei ir ji užsimanys užsiimti medžiokle, žvejyba, jurininkyste ir kelionėmis? Jei ji užsimanys apsivesti drauge su kuo-nors šviesiaplaukiu ar tamsia plaukiu ir įsteigti sau namą su visais namų baldais? Be jusų dabar galiu apsieiti, bet be jos... o juk jos parnešamas namo pienas yra toks riebus!...

Po valandėlės sunųs jam tarė:

— Tėvei, nemokink jos nieko! Tuokart ji ištikimai milžš tau karves iki gyvai savo galvai. Nerodyk jai, kaip reikia vartoti lankąs, kaip vartoti vilyčios, tad ji ir neturės palinkimo prie medžioklės. Nepasakok joms apie ypatybes žuvų, kurios ryja su kirminu ir vašą... Nemokink jos, kaip galima išskaupti medį ir, pasigaminus valtį, perplaukti į kitą ežero pusę. Ir neleisk jai niekados dasižinoti, kad su kuo nors šviesiaplaukiu ar juodaplaukiu galima įsikurti savas namas! Tėve, apie visai tai neduok jai kadanors dasižinoti, o ji pasiliks pas tave, ir tu visados turėsi riebu sviestą! Tuomtarpu... leisk mums eiti, tėve, — žėdnas eisime sau pagal savo norus.

Taip sakė sunųs, bet tėvo buta išmintingo, tad jis ir tarė:

— Taip, o kas užgins jai išmokti viso to, jei aš jai to ir nerodysiu? O juk ji pati pamatys, kaip voras, atsitupęs ant šakelės, plaukia per ežerą? Jei pastebės, kad jos verpimo siulas, greit susisukdamas, pagauna ir ratelį? Arba jei ji, stovėdama pavandenyje, paregės žuvį, besivejančią kirmelę su tokiu greitumu, kad kartais ir pati persiskriodžia sau į aštrų akmenį vidurius? O kas bus pagaliaus, jei ji paregės lizdelį, kurį veversys susisuko sau dobiluose?

Sunųs vel užsimąstė valandėlei ir tarė:

— Iš to viso ji nieko neišmoks, tėve! Ji per kvaila, kad iš mokslo pasisemtų troškimus. Ir mes butume nieko neišmokę, jei tu nebutum mums rodęs ir jei nebutum viską aiškinęs.

Bet tėvas atsakė:

— Ne, ji nėra kvaila. Man duodasi, kad ji pati gali išmokti viso to, ko jus negalėjote išmokti be parodymo ir be paaiškinimo. Thygater nėra kvaila!

Tada sunųs dar pagalvojo, — ilgiau, negu pirma,— ir tarė:

— Tėve, tu pasakyk jai, kad **žinoti, suprasti ir norėti** merginai yra nuodėmė!

Tasai atsakymas labai patiko tėvui. Jis pavelijo sunums pasitraukti medžioklei, pas ežerą, pasaulin, kelionėn... kur kas norėjo. O Thygater'ei-gi rusčiai uždraudė „žinoti, suprasti ir norėti,'' o jinai, žinodama, savo naivume milžo tėvo karves iki žilai savo galvai.

Ir taip pasiliko iki šiai dienai.

K—is V—as.

*) Graikų kalboje — duktė, sanskrito — karvių melžėja.

AUKOS KUN. V. DEMBSKIO BIOGRAFIJOS IŠLEIDIMUI.

25-ta SLA. kuopa aukoja iš savo iždo $1.00

Auka priimta ir pasiųsta komiteto iždininkui V. Šibunauskui (120 Grand st. Brooklyn, N. Y.) **„Tėvynės'' Red.**

AUKOS JOVARO UKIUI.

102 SLA. kuopa, Herrin, Ill. aukoja Jovaro Ukiui (prisiuntė per savo sekretorių p. S. Paredną $5.00

Piningai pasiųsta J. U. K-to iždininkui p. J. Skritulskiui. **„Tėvynės'' Red.**

Rašykities prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj.

Kosulys

nusilpnina žmogų ir apsunkina kvėpavimą.

Severos Balsamas Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

sumažina kosulio priepolių aštrumą ir tuomi suteikia kenčiančiam palengvinimą ir prigelbsti išgydymui kosulio, užkimimo ir kitų nesmagumų, paeinančių nuo kvėpavimo kanalų betvarkės.

Kaina 25 ir 50 centų.

ODOS SVEIKATA

reikalauja kasdieninio prižiurėjimo ir dabojimo, kad odos skylutės butų užlaikytos atviros ir grynos.

Severos Gydantis Muilas Odai

(Severa's Medicated Skin Soap)

yra didelės vertės muilas. Patariamas kudikių maudinimui,. prie barzdos skutimo ir moterims, norinčioms dailę odą turėti. Jis užlaiko odos skylutės, vadinamas porais, švariai ir neleidžia joms užsikimšti. Puikus barzdai skusti.

Kaina 25 centai.

Severos Tab-Lax

Paliuosuojanti saldukai.
Smagus vaikams.
Verti patarimo suaugusiems.

Kaina 10 ir 25 centai.

Aptiekose. Reikalaukit, kad jums duotų Severos Gyduoles. Jeigu ant vietos negalite gauti, pareikalaukit stačiai nuo

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

IŠ LIETUVOS (Rus.-polen.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje.: 1) Trojanka (užpilt degtinėj) del pageridimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopėjimo, 3) Nuo kaulų gėlimo, sausgėlos (reumatizmo, t) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kosulio sauso ir su atsikosėjimu, 7) Nuo širdies drebėjimo nerviškų ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašą ir vieną dolarį piningų, bus persiųsti reikalaujami vaistai su apmokėta jau krasa,—Aptiekinį

san. **M. ALEKSO,**
Prienai, Suv. red. Russia.

KONCERTAS.

22 d. vasario, nedėlioje, 8:30 val. vakare, Elizabethporte lietuvių naujoje parapijos salėje bus koncertas, kuriame dalyvaus geriausios dainininkų ir muzikų spėkos. Dalyvaus panelės Marė ir Laura Karužiutės, pp. Radzevičia, Strumskis, Kvederas, Steponavičė ir tt.

ADVOKATO PRANEŠIMAS.

Kurie paduodate ar esat padavę man provas už giminių smerti ar savo koliestvą prieš mainas, geležinkelius, fabrikus ir šipų kompanijas ir tt., rašydami man aprašykit kuoplačiausiai apie atsitikimą pirmutinėje gromatoje, kaip tai kalt?, laiką, vardus kompanijų, brokerių ir vietų, savo ir familijos vardus ir adresus.

Paduodant provas nereikia kanečnai mainyti gyvenimo vieta.

Visokias provas už koliestvas vedu savo vardu, taipgi kitiems advokatams padedu, apdirbti provų punktus sudinimui ir apeliacijoms; imu provas kitų advokatų pragrajitas atnaujinimui, labiausiai prieš mainas. Jeigu greitai atsišaukiat, taipgi imu provas kur sukolnečina per neapsižiurėjimą mainerio arba kitų.

Vską vedu ir pranešu savo kaštais.

Lietuviškas advokatas — adresas:

BALTRUS S. YANKAUS
154 Nassau Street, New York, N. Y.

TEATRAS „BLINDA SVIETO LYGINTOJAS.''

5 veiksmų ir vieno paveikslėlio dramą statys scenoje Apšvietos Draugystė 22 d. Vasario (February) Lietuviškoj Svetainėj, po No 354 **Park Gat., New Britain, Conn.**

Tai vienas iš puikiausių ir didžiausių lietuviškoj scenoj veikalų. Tarpe aktų bus dainos, deklamacijos ir monologai. Tai bus puikiausias vakaras, kokio dar nebuvo New Britaine. Prasidės 7:30 val. vakare. Įžanga 50, 35 ir 25 cent. ir vaikams ant galerijų — 10c. Tikietus galite gaut iškalno pas draugystės narius. Vietiniai ir iš aplinknių miestų nepamirškite 22 d. vasaro!

Visus širdingai kviečia **Komitetas.**

KETVIRTAS METINIS DIDELIS BALIUS!

Parengtas per Draugystę Švento Jono Krikštytojo **Jersey City ,N. J.** Atsibus **Vasario (Feb.) 23 d. 1914 m.** tai yra Washingtono gimimo (birthday) dienoj Arlington Svetainėj, 705 Grand St., Jersey City, N. J. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki rytui. Įžanga su padėjimu darpanų 25c. Moterims—tik 15 centų.

DIDELIS BALIUS!

Sus. Liet. Amer. 27-tos kuopos, Auburn, Ill, Nepraleiskite šio linksmo vakaro, kuris atsibus **21 d. Vasario (Feb.)** 1914 m. **Opera House Salėje.** Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki 12 nakties. Įžanga vyrams — 50c. merginoms ir moterims dykai.

Visus kviečia **27 kp. Komitetas.**

34-ta kuopa SLA. New Britain, Conn. Laikys mėnesinį susirinkimą 22 d. vasario, 2-rą valandą po pietų, p. J. Skritulskio svetainėje.

Sekr. **V. Vinikaitis.**

Plains, Pa., 110 kuopa laikys susirinkimą 22 d. vasario, 2 val. po pietų ant Hudsono 58 Stark str. pas Vincą Ališauską. **P. Seilus.**

Pajieškau savo tėvo Antano Anusausko, Kauno gub., Panevėžio pav., miestelio Rozalimo, 49 metų amžiaus, 25 metai Amerikoje, buvo Chicagoje, o dabar nežinau kur. Kas duos apie jį žinią duosiu $5.00 dovanų. Pats arba kas kitas duokite žinią adresu:

Juozas Anusauskas,
581 N. Riverside St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolių Jurgio Sabaliausko ir Jono Vitkaus, abu Kauno gub., Raseinių pav., Raseinių vals., pirmas iš kaimo „Naukaimė, antras iš „Ramonų.'' Pirmiau gyveno Brooklyne, N. Y., o dabar — nežinau. Meldžiu pačių arba žinančių atsišaukti.

Vincas Macaitis
10205 Commercial Av. So. Chicago, Ill.

Pajieškau brolio Hipolito Pukio, paeina iš Kučų kaimo, Panevėžio pav., Kauno gub. Iš Plymouth, Pa., iškeliavo į Summerset County apie 13 metų atgalios. Meldžiu atsiliepti arba kiti tegul praneša apie jį, nes turiu svarbų reikalą. Adresas:

Juozas Pukis
133 Davenport St., Plymouth, Pa.

PADĖKITE STATYTI
TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),
Lydos gatvelė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiksluose musų historijoje. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidote. Nekartą apgailaujame musų paliktos tėvynės. Daugumas sako: „trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyti''... Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius musų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartųjį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys. Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. **J. M. Danielius,** kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Perstatymai atsibus:

Nedėlios vakare, Vasario 22 d., **Girardville Opera House, Girardville, Pa.** Durįs atsidarys nuo 7, prasidės 8:15. Įžanga 25c—35c, vaikams — 10 centų.

Ketvergo ir Pėtnyčios vak. Vasario 26—27 d. **Bačkausko Salėje, Mahanoy City, Pa.** Įžanga 25c—35c., vaikams 10 centų.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

V. AMBROZEVIČIUS
AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto turiu užsistatęs randavą bond (kauciją) $25.000 del teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli nuo New Yorko givendamas, primu ir pristatau ant laivų tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Teisingumą liudija tas, kad esiu sėniausiu SLA. sanariu 245 kuopos. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus.

Kreipkitės per laiškus pas
V. AMBROZEVIČIUS
178 Ferry Street, Newark, N. Y.
Telephone 5599 M Market.

PUIKI DOVANA

SU NAUJAIS METAIS, KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, lyglai ta knyga

"DAKTARAS"
parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei morališką lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinėja, jog kitose knygose to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsisenėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio ners gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
1117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERĮS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarninke ir pėtnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

DYKAI VISI SKUSTUVO PRIETAISAI.

Kas supažindins su musų Nauju 20 metų Gelžkeiio laikrodėliu, moterims arba vyrams, paauksotas, puikiai įraižytas, dvilinkas viršelis, geriausie viduriai, už $5.75 su visais skustuvo prietaisais, kaipo priedu. Pats laikrodėlis yra $15.00 vertas, o skustuvo prietaisai—$5.00. VISIŠKOJI GVARANCIJA. SPECIJALIS DALYKAS: Pasiųsime laikrodėlį, bile adresu C. O. D. už $5 75 ir expreso lėšas su teise išegzaminuoti. Atsimink—skustuvo prietaisai visai dykai.

Fishleigh Watch Co., Dept. 950, Chicago, Ill.

Vienintėlis Lietuvoje pirmeiviškas dienraštis

„Lietuvos Žinios"

eina nuo 1 d. Sausio, 1014 m. **„Lietuvos Žinioms" sandarbininkauja įžymiausie ir gabiausie musų rašytojai ir korespondentai.** Pasaulio politika, literatura, dailė, liaudies gyvenimas, musų santykiai su kaimynais, įvairųs Lietuvą paliečiantie įstatymai, valdžios parėdymai, Emigracija, lietuvių gyvenimas Amerikoje ir kitose pasaulio šalyse ir tt. ir tt. bus apšviečiami bešališkai. **„L. Žiniose"** bus įvairios apysakos, eilės, kelionių aprašymai, žinios ir tt.

„L. Žinios" duos šiuos nemokamus priedus: besimokinančios jaunuomenės laikraštis „AUŠRINĖ" ir mokyklų reikalams skiriamas — „MOKYKLA."

Dienraščio kaina su priedais: Lietuvoje metams—6 rub., pusei metų—3 rub. Užsienyje; metams—11 rub., norint gauti 2 kartu į savaitę po 3 numerius; metams—$4.00, pusei metų—$2.00.

Dienraštį leidžia bendrovė. Bendrovės akcija—100 rublių. Akcijonieriai „L. Žinias" gauna **dovanai.**

Užsirašykite sau arba savo giminėms Lietuvoje. Prenumeratą ir akcijas galite siųsti per musų atstovą Amerikoje: V. K. Račkauskas, Madis. Sq. Station, Box 204, New York, N. Y., arba tiesiog mums šiuo adresu:

„Lietuvos Žinių" Redakcija,
Semionovskaja N 10,
Vilnius, Europe—Russia.

J. SKRITULSKAS
:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vesilijoms. Iš toleisnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street Telephone No. 550 **New Britain, Conn.**

PIRMOS KLESOS POTOGRAFISTAS:
IMPERIAL PHOTO STUDIO
395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvių, **New York, N. Y.**
Atnaujina ir padidtna senus paveikslus.
Ant pirmų labų. Atdara nedeliomis.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

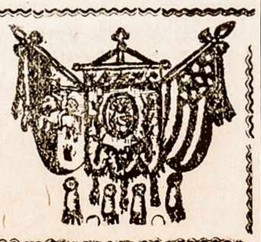

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas vėliavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

LIETUVIU BANKAS VILNIUJE

vardu TREČIOJI VILNIAUS SAVITARPIO KREDITO DRAUGIJA valdžios patvirtinta ir prižiurima.

BROLIAI AMERIKIEČIAI, dėkite piningus ant procentų; Bankas moka nuo 4 iki 6 rb. procentų (žiur. „Tėvynės" No. 6).

Rašykitės į Banko narius: nario mokestis nuo 20 rb. iki 1.000 rb.

Siųskit piningus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje. Bankas tuoj priduos piningus sulig nurodyto adreso.

Piningus siųskit pašta arba per Bankus. Adresuokite:

Russia, Vilnius, Georgievski Prospect, 19
Tretje Vilenskoje Obščestvo Vzaimnago Kredita
VALDYBA

GERA PROGA.

GRAMATIKA	angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta)	$1.00
VAIKŲ DRAUGAS	arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokintojo	15c.
ARITMETIKA	mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta)	35c.
NAUJAS BUDAS	mokintis rašyt be mokintojo	10c.
	Viso	$1.00

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir $1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai visas Valstijas ir miestus suryk pareikalavimo. Adresas:

K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law,
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Akis Iszagzaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus
H. S. STONE
Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti E. str.
So. Boston, Mass.

Išvaro skausmus Reumatizmo, Padagros, strėnų dėgimo ir Neuralijos. Greitai palengvina visokius skaudėjimus raumenų ir sanarių. Tinkamams niksterėjimas, raišumams ir žaizdoms. Greitai gydo slogas, influenzą, skaudamą gerklę ir užkietėjimą. Apsaugoja plaučius nuo sukepimo ir peršalimo, nuo spaudimo krutinės, prašalina galvos ir dantų skaudėjimą.

4—5 lašai į stiklą vandens—tinkamas gargaliavimui nesveikos gerklės. Imamas vidun (4 lašai į stiklą vandens) gelbsti viduriams nuo veržimo ir netikusio virinimo.

Tikrasai gaunama tokiuose pakeliuose, kaip kad čia parodyta.

Saugokitės pamėgdžiojimų.

25c. ir 50c. už bonką pas aptiekorius.

F. Ad. Richter & Co.
74--80 Washington str.,
New York, N. Y.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį.
Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašportus per rubežių su konsulio paliudyjimu. Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiškai arba per laišką, nes vienatinė Brooklyne lietuviška agentura

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų".
Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Deginimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užsišaldymo, Neuralgijos nuo, Gerklės skaudejimo, Mešlungio, Skausme krutineje nuo, Patrukimo, Azma arba Dusulio, Štyvumc sprando, Skaudejimo: Šonuose, Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agent kiekviename didesniame mieste ir jų aplinkese. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant menesio Uždarb duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas storninkas privalo užlaikyti visada mųsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mųsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Storninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mųsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašyklte po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Daktaro Stankaus Sanatorium

Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphijoje.
Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Labai naudinga Daktariška Knyga dėl sergančių ir sveikų parašė daktaras Ignotas Stankus.

Dr. Ignotas Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steitaviškame **Indianos Universitete,** po apturėjimui diplomos, važiavo mokintis į **New York Post Graduate Medical School and Hospital** kurie yra net didžiausia medicinos mokslaine visoje pasaulėje. Čion speciališkai mokinosi daryti visokias **operacijas** ir gydyti **pavojingas ir užkrečiamas** ligas. Teipgi, Ignotas Stankus buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojos dienomis ir naktimis po hospitalių dispensares. Dabar jau kelintas metas kaip daktaras Ignotas Stankus užsidėjo savo locną **ligonbutį** ant puikiausios gatvės Philadelphijoje po numeriu: **1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.**

PADĖKAVONĖS UŽ ISGYDYMĄ.

Aš ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dėkavoju daktarui, savo tautiečiui Ignotui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, jautimo šalčio su prakaitavimais. skaudėjimo vidurių ir abelno nusilpnėjimo. Steponas Baranauskis, 846 So. Eront St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikėlė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją savo ligonbutyje ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Franciškas Skvernavičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atlankiau, bet nėvienas manes negalėjo išgydyti, kuomet atsišaukiau į Dr. Stankaus ligonbutį, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir tekėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių, skaudėjimo nugaros is po širdžia. Franciškas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau ronas ant kairios kojos, kitur negalėjau išsigydyti. bet daktaras Ignotas Stankus išgydė tas ronas savo ligonbutyje į trumpą laiką. M. Belogrivecas, 52 Lanchester St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dėkavoju daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių, katros išgydė mane nuo skaudėjimo paširdžių, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvėpavimo. Tokių padėkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padėkavonės yra patalpintos su pavelijimu pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didžioj slaptybėje.

Daktaras Ignotas Stankus parašė **daktarišką knygą** apie **džlovą,** o neužilgo parašys apie visas ligas ir išleis po vardu **Knyga Medicinos.** Dabartinė ta knyga yra labai naudinga del sergančių kaip **tikrai ir teisingai gydytis, o sveikiems kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti.** Kaina tos knygor 25c. Pinigus galima prisiųsti pačtos ženklialiais (stampomis). Visuomet reik kreiptis tiesiog į **Daktaro Stankaus ligonbutį** ant šito tikro adriso. taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.